

COMMISSION DE L'INTÉRIEUR,
DE LA SÉCURITÉ, DE LA
MIGRATION ET DES MATIÈRES
ADMINISTRATIVES

du

MERCREDI 16 MARS 2022

Après-midi

COMMISSIE VOOR
BINNENLANDSE ZAKEN,
VEILIGHEID, MIGRATIE EN
BESTUURSZAKEN

van

WOENSDAG 16 MAART 2022

Namiddag

De openbare commissievergadering wordt geopend om 15.18 uur en voorgezeten door de heer Ortwin Depoortere.

La réunion publique de commission est ouverte à 15 h 18 et présidée par M. Ortwin Depoortere.

De teksten die in cursief zijn opgenomen in het Integraal Verslag werden niet uitgesproken en steunen uitsluitend op de tekst die de spreker heeft ingediend.

Les textes figurant en italique dans le Compte rendu intégral n'ont pas été prononcés et sont la reproduction exacte des textes déposés par les auteurs.

01 Actualiteitsdebat over de Oekraïense vluchtelingen en toegevoegde vragen van

- Darya Safai aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De opvang van asielzoekers in hotels of toeristische accommodaties" (55025594C)
- Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De repatriëring van niet-Oekraïense derdelanders" (55025792C)
- Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het tegengaan van misbruik en fraude" (55025797C)
- Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De opvang van Oekraïense vluchtelingen door Fedasil" (55025798C)
- Simon Moutquin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het statuut van tijdelijke bescherming voor Oekraïense vluchtelingen" (55025904C)
- Simon Moutquin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De registratieprocedure voor Oekraïense vluchtelingen" (55025905C)
- Simon Moutquin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De rol van de gemeenten in de opvang van Oekraïense vluchtelingen" (55025906C)
- Simon Moutquin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De coördinatie van de Oekraïense crisis" (55025907C)
- Nathalie Gilson aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De opvang van Oekraïense vluchtelingen en de eerste aanmelding op de Heizel" (55025908C)
- Darya Safai aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De aanvragen voor internationale bescherming via bijlage 26 voor de vluchtelingen uit Oekraïne" (55025913C)
- Hervé Rigot aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De huisvesting van Oekraïense vluchtelingen" (55025982C)
- Theo Francken aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De Oekraïense vluchtelingen" (55025984C)
- Hervé Rigot aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De verschillende behandeling van vluchtelingen" (55025985C)
- Hervé Rigot aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De opvang van de Oekraïense vluchtelingen" (55025987C)
- Eva Platteau aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De stand van zaken m.b.t. de registratie van Oekraïense vluchtelingen" (55026048C)
- Eva Platteau aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De opvang van Oekraïense vluchtelingen" (55026049C)
- Eva Platteau aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De ondersteuning van lokale besturen bij de opvang van Oekraïense vluchtelingen" (55026051C)

- Eva Platteau aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De screening en de woonbegeleiding van particulieren bij de actie PlekVrij" (55026052C)
- Ben Segers aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De screening van de opvanggezinnen" (55026064C)
- Ben Segers aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De campagne PlekVrij" (55026068C)
- Tim Vandenput aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De opvang van Oekraïense vluchtelingen" (55026094C)
- François De Smet aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De opvang van niet-Oekraïners die uit Oekraïne gevlucht zijn" (55026095C)
- Ben Segers aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De gevolgen van de oorlog in Oekraïne" (55026096C)
- Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De opvang van Oekraïense vluchtelingen op de Heizel" (55026114C)
- Darya Safai aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De screening van de opvanggezinnen voor Oekraïners" (55026132C)
- Darya Safai aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De mensensmokkel aan de Pools-Oekraïense grens" (55026135C)
- Greet Daems aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De opvang van de Oekraïense vluchtelingen" (55026140C)
- Greet Daems aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het Europees migratiebeleid wat betreft Oekraïne" (55026143C)
- Greet Daems aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De derdelanders met een langdurige verblijfsvergunning in Oekraïne" (55026150C)
- Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De vluchtelingenstroom uit Oekraïne" (55000271I)
- Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De Belgische toepassing van een automatische beschermingsstatus" (55025791C)
- Hervé Rigot aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De NBMV's na de aankomst van de Oekraïense vluchtelingen" (55025983C)
- Greet Daems aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het actuele en acute voogdentekort" (55026147C)
- 01** Débat d'actualité sur les réfugiés ukrainiens et questions jointes de
- Darya Safai à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'accueil de demandeurs d'asile dans des hôtels ou des hébergements touristiques" (55025594C)
- Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le rapatriement de ressortissants de pays tiers non ukrainiens" (55025792C)
- Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La lutte contre les abus et la fraude" (55025797C)
- Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'accueil de réfugiés ukrainiens par Fedasil" (55025798C)
- Simon Moutquin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le statut de protection temporaire pour les réfugiés ukrainiens" (55025904C)
- Simon Moutquin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La procédure d'enregistrement des réfugiés ukrainiens" (55025905C)
- Simon Moutquin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le rôle des communes dans l'accueil des réfugiés ukrainiens" (55025906C)
- Simon Moutquin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La coordination de la crise ukrainienne" (55025907C)
- Nathalie Gilson à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'accueil des réfugiés ukrainiens et leur première prise en charge au Heyssel" (55025908C)
- Darya Safai à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les demandes de protection internationale par l'annexe 26 pour les réfugiés venant d'Ukraine" (55025913C)
- Hervé Rigot à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les logements attribués aux réfugiés ukrainiens" (55025982C)
- Theo Francken à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les réfugiés ukrainiens" (55025984C)
- Hervé Rigot à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La différence de traitement entre réfugiés" (55025985C)
- Hervé Rigot à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'accueil des réfugiés

ukrainiens" (55025987C)

- Eva Platteau à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'état de la situation en ce qui concerne l'enregistrement des réfugiés ukrainiens" (55026048C)
- Eva Platteau à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'accueil des réfugiés ukrainiens" (55026049C)
- Eva Platteau à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le soutien aux pouvoirs locaux dans le cadre de l'accueil de réfugiés ukrainiens" (55026051C)
- Eva Platteau à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le screening et l'accompagnement à l'accueil des particuliers dans le cadre de l'action PlaceDispo" (55026052C)
- Ben Segers à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le screening des familles d'accueil" (55026064C)
- Ben Segers à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La campagne PlaceDispo" (55026068C)
- Tim Vandenput à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'accueil de réfugiés ukrainiens" (55026094C)
- François De Smet à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La prise en charge des personnes non ukrainiennes qui ont fui l'Ukraine" (55026095C)
- Ben Segers à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les conséquences de la guerre en Ukraine" (55026096C)
- Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'accueil de réfugiés ukrainiens au Heysel" (55026114C)
- Darya Safai à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le screening des familles accueillant des Ukrainiens" (55026132C)
- Darya Safai à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le trafic des êtres humains à la frontière entre la Pologne et l'Ukraine" (55026135C)
- Greet Daems à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'accueil des réfugiés ukrainiens" (55026140C)
- Greet Daems à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La politique migratoire européenne en ce qui concerne l'Ukraine" (55026143C)
- Greet Daems à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les ressortissants de pays tiers qui possèdent un permis de séjour à long terme en Ukraine" (55026150C)
- Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'afflux de réfugiés ukrainiens" (55000271I)
- Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'application par la Belgique d'un statut de protection automatique" (55025791C)
- Hervé Rigot à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les MENA suite à l'arrivée des réfugiés ukrainiens" (55025983C)
- Greet Daems à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La pénurie sévère de tuteurs" (55026147C)

01.01 Darya Safai (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, mijn eerste vraag gaat eigenlijk niet echt over Oekraïne. Ze werd ingediend op 22 februari, dus voor de inval van Rusland. Deze vraag gaat over de opvang van asielzoekers in hotels of toeristische accommodaties in Ieper.

Sinds januari en februari verblijven 90 asielzoekers in jeugdhoezel The Poppies 1 & 2. Voor de opvang krijgt de eigenaar een vergoeding van overheidsorganisatie Fedasil. Het Rode Kruis staat in voor alle andere faciliteiten, zoals bed, bad en brood.

Opvang in leegstaande hotelkamers was nochtans een taboeoptie voor u en de federale regering.

Hoeveel hotels en toeristische accommodaties worden gebruikt voor de opvang van asielzoekers? Graag kreeg ik een gedetailleerd overzicht per gemeente. Wat is de bezettingsgraad en de prijs per nacht? Is deze opvang tijdelijk en hoe tijdelijk? Wanneer wordt dit stopgezet?

Mijn tweede vraag gaat over de opvang van Oekraïense vluchtelingen. De vluchtelingen uit Oekraïne komen ook volop aan in ons land. Vanwege het conflict hebben Oekraïners recht op tijdelijke bescherming op Europees niveau en hoeven ze dus geen asielaanvraag in te dienen. Gemeentebesturen krijgen vele vragen over de reis- en verblijfsmogelijkheden en de rechtspositie van personen uit Oekraïne in België. De informatie is nog beperkt en er zijn veel onduidelijkheden.

Sommige mensen deden een aanvraag voor internationale bescherming en kregen een bijlage 26, dus een asielzoekersstatuut, en dit voor het begin van de crisis. Dat betekent dat gemeenten bed, bad en brood moeten geven. De gemeenten zullen dit niet kunnen blijven bolwerken.

Wat zult u doen met mensen met een bijlage 26 die een aanvraag voor internationale bescherming indienen en zich aanmelden bij een gemeente? Deze mensen hebben recht op bed, bad en brood. Dit kunnen de gemeenten niet aanbieden. Zult u in dat geval uw verantwoordelijkheid opnemen en deze mensen met een aanvraag voor internationale bescherming alsnog opvang verlenen?

Mijn derde vraag gaat over screening van opvanggezinnen. Bij de opvang van Oekraïense vluchtelingen bestaat de vrees dat ook mensen met minder goede bedoelingen zich melden. Sommige provinciegouverneurs riepen de gemeenten daarom op om kandidaat-gastgezinnen potentieel te screenen. Die potentiële screening blijkt echter wettelijk niet mogelijk.

Hoe verloopt de coördinatie van de toewijzing van vluchtelingen bij een gezin? Is er ondertussen een wettelijk kader voorzien om deze screening te doen? Zo ja, wat is uw plan van aanpak? Welke garanties zijn er om misbruik tegen te gaan?

Mijn laatste vraag gaat over mensenhandel. Oekraïense vrouwen en kinderen op de vlucht voor oorlogsgeweld zijn zelfs in Europa nog niet veilig. Bendes en mensenhandelaars maken gretig misbruik van de situatie door hen op te wachten aan de grens van Oekraïne en hen met valse beloftes mee te lokken. Ook in Europese steden duiken nu zelfs al verhalen op van misbruik. Mensenrechtenorganisaties trekken aan de alarmbel en pleiten voor snelle actie.

Zijn er op ons grondgebied indicaties van uitbuiting en mensenhandel van Oekraïense vluchtelingen? Welke initiatieven ter voorkoming van misbruik, uitbuiting en mensenhandel werden al eerder genomen? Zijn er plannen om bijvoorbeeld Frontex hiervoor in te zetten? Welke initiatieven zult u verder nog nemen?

01.02 Dries Van Langenhove (VB): Geachte staatssecretaris, sinds de Russische invasie is er een massale vluchtelingenstroom vanuit Oekraïne op gang gekomen. Zoals voorspelbaar was, bleek het slechts een kwestie van tijd voor ook België daarmee werd geconfronteerd. De totale omvang van de mogelijke vluchtelingenstroom is dan wel moeilijk in te schatten, maar sommige experts spreken over 7 miljoen potentiële vluchtelingen, van wie er 200.000 naar België zouden kunnen komen. Het is dus nu al duidelijk dat de uitdaging die ons te wachten staat absoluut niet te onderschatten is.

De regeringscommunicatie van de afgelopen dagen ging over leeflonen en nooddorpen, wat mij doet vrezen dat de regering de ernst en de grootte van deze crisis niet voldoende inziet. Ook de onwil van de eerste minister, zowel vorige week als deze voormiddag in de commissie, om in te zien dat er op grote schaal wordt gefraudeerd door niet-Oekraïners die zich mengen in de Oekraïense vluchtelingenstroom, voorspelt een zeer slechte afloop van deze crisis voor Vlaanderen.

De opvangcapaciteit van het netwerk van Fedasil heeft dit jaar de drempel van 30.000 asielpaatsen overschreden. Toch zitten alle opvangcentra vandaag al overvol. Er zitten vluchtelingen, maar ook illegale migranten uit alle windstreken. De plaatsen worden ingenomen door personen die geen recht op asiel blijken te hebben. Die plaatsen hebben we nu nodig voor Oekraïense vluchtelingen. Door dat mismanagement had u niet veel andere opties meer dan een beroep te doen op de lokale overheden en burgers om Oekraïense vluchtelingen op te vangen. Ze deden dat massaal en dat is hartverwarmend. Ik word er echter boos van dat ons peperdure opvangnetwerk nu geen vluchtelingen kan opvangen wanneer er oorlog uitbreekt in Europa.

Op Europees niveau werd beslist dat Oekraïense vluchtelingen automatisch een tijdelijke verblijfsvergunning zullen krijgen, zonder dat ze de asielprocedure moeten doorlopen. Naar verluidt wilde de Europese Commissie iedereen, ook niet-Oekraïners dus, die uit Oekraïne het grondgebied van de EU betrad deze status verlenen. Dat stuitte natuurlijk op zeer terecht verzet van onder meer Oostenrijk, Slovenië, Slowakije, Polen, Hongarije en Roemenië. Uiteindelijk zou het recht op de tijdelijke beschermingsstatus terecht beperkt blijven tot Oekraïners en erkende vluchtelingen die in Oekraïne woonden. Aan studenten en werkenden uit andere landen zijn de lidstaten niet verplicht om deze status te verlenen, maar het staat hen wel vrij om dat toch nog te doen. Dat is zeer gevaarlijk voor misbruik.

Het is immers voorspelbaar dat niet-Oekraïners, dus Noord-Afrikanen en Aziaten uit alle windstreken, de gelegenheid zullen aangrijpen om in het kielzog van de Oekraïense vluchtelingenstroom toch naar Europa te

komen en op die manier directe toegang te krijgen tot onze sociale zekerheid, met het OCMW en allerhande steunmechanismen. Dat zal zeker gebeuren als u nu al communiceert dat iedereen een leefloon zal krijgen. Het is bovendien verre van uit te sluiten dat dit fenomeen dan ook nog eens, bij wijze van hybride oorlogsvoering, zal worden aangewakkerd door Rusland en Wit-Rusland.

Zeker nu we geconfronteerd worden met de immense stroom vanuit Oekraïne is het meer dan ooit nodig dat iedere opvangplaats beschikbaar is voor echte vluchtelingen, en dan nog liefst Europese vluchtelingen. In dit land verblijven duizenden asielzoekers afkomstig van over de hele wereld die uiteindelijk geen recht op asiel blijken te hebben. Elk bed dat zij bezet houden, is een bed waar geen echte vluchteling uit Oekraïne kan slapen. Ook indien u wilt vermijden dat de overweldigende en hartverwarmende hulpvaardigheid van de Vlaamse bevolking niet te snel omslaat in een kater, is het dringend nodig om die vormen van misbruik en fraude in de eerste plaats te erkennen – want dat doen jullie momenteel nog niet – en in de tweede plaats kordaat aan te pakken.

Kunt u garanderen dat de toekenning van de Europese beschermingsstatus in dit land strikt beperkt blijft tot Oekraïners?

Zal België ook niet-Oekraïners, die al dan niet beweren in Oekraïne te hebben gewerkt of gestudeerd, voor onbepaalde duur opvangen of niet? Ik heb die vraag reeds aan onze premier gesteld, maar helaas kreeg ik daarop zowel vorige week als vanmorgen geen antwoord. Ik hoop dat u mij wel een antwoord zult geven.

Zullen niet-Oekraïners, eens op ons EU-grondgebied aangekomen, veilig naar hun thuisland worden gerepatriëerd, indien mogelijk? Welke afspraken werden daarover op Europees niveau gemaakt? Werden in dat verband reeds afspraken met bepaalde herkomstlanden gemaakt?

Het Vlaams Belang stelt voor om de toekenning van dat nieuwe Europese beschermingsstatuut, net zoals in een aantal Oost-Europese landen al het geval is, strikt te beperken tot die personen waarvoor het bedoeld is, met name Oekraïners en erkende vluchtelingen uit Oekraïne.

Welke maatregelen hebt u zelf reeds genomen om misbruik en fraude kordaat aan te pakken? Welke maatregelen liggen er nu al op tafel? Het is in de eerste plaats heel belangrijk dat jullie het probleem erkennen: de fraude, het misbruik, het feit dat zich heel wat niet-Oekraïners mengen in de vluchtelingenstroom. U hebt het nog niet ontkend, maar de premier heeft dat wel ontkend. Zowel vorige week als vanmorgen zei hij dat daar geen bewijzen voor zijn. Hij zei dat dit geen feiten waren.

Durft u de premier tegen te spreken? Een op de drie zagezegde vluchtelingen die vanuit Oekraïne naar Frankrijk komen, zouden geen Oekraïner zijn. Zijn dat geen feiten? Liegt de Franse staat over die cijfers in Frankrijk? In Duitsland zou 18 % van de zagezegde Oekraïense vluchtelingen geen Oekraïner zijn. Zijn dat dan geen feiten?

Als Robin Ramaekers, VTM-journalist, aan de grens van Oekraïne en Polen staat en zegt dat hij honderden Afrikanen de grens ziet oversteken en dat hij vermoedt dat er mensensmokkelaars aan die grens aanwezig zijn, zijn dat dan geen feiten? Ik denk het wel. De feiten liggen op tafel. Jullie moeten dit probleem erkennen en het dan hopelijk ook aanpakken.

In het belang van de Oekraïners, maar ook in het belang van de Vlamingen die nu hun solidariteit tonen, is het heel belangrijk dat nu het signaal wordt gegeven dat wij alleen Oekraïners en erkende vluchtelingen opvangen, en dat onze gastvrijheid en onze sociale zekerheid alleen voor hen beschikbaar zijn en niet voor gelukzoekers, niet voor illegale migranten en al zeker niet voor mensensmokkelaars.

Uit Oekraïne komende onderdanen van derde landen dienen op Europees niveau en met de betrokken landen te worden gerepatriëerd. We moeten dringend afspraken maken om dat op een veilige manier te laten gebeuren.

Ik wil daarbij heel duidelijk zeggen dat we niemand achterlaten in het oorlogsgeweld. Iedereen is hier welkom om te worden opgevangen, maar niet-Oekraïners moeten wel naar hun land van herkomst worden gerepatriëerd.

Welke bijkomende maatregelen zult u nemen om de instroom van oneigenlijke asielzoekers te verminderen en de uitstroom van hen die geen recht hebben op asiel te vergroten? Ook daar loopt het al vele jaren mank.

Welke bijkomende maatregelen zult u nemen om de proceduredtijd van eerder ingediende asielaanvragen in te korten en de afhandeling daarvan te versnellen?

Welke stappen zult u zetten om, middels de ontwikkeling van een verbeterde variant van de Australische aanpak van de illegale migratie, de instroom vanuit alle windstreken een halt toe te roepen?

Welke stappen zult u zetten om ervoor te zorgen dat de opvang, met onze financiële en logistieke ondersteuning uiteraard, bij voorkeur gebeurt in de westelijke buurlanden van Oekraïne? Als er Oekraïense vluchtelingen naar hier wensen door te reizen om hier te worden opgevangen, dan staan wij daarvoor uiteraard open. Mocht de druk te groot worden, dan zullen wij uiteraard ook meer dan ons deel doen.

Ik denk dat het belangrijk is dat wij nu heel duidelijk een signaal sturen dat we die Oost-Europese landen, die nu het grootste deel van de vluchtelingen opvangen, met alle mogelijke middelen zullen ondersteunen.

Mijn volgende vraag gaat over de leeflonen. Ik heb zowel u als de premier horen zeggen dat vluchtelingen uit Oekraïne, die aanspraak maken op de automatische erkenning, een leefloon zullen krijgen. Wat zullen we doen als de voorspellingen uitkomen? Wat zullen we doen als er tienduizenden, honderdduizenden of mogelijk tweehonderdduizend Oekraïense vluchtelingen komen? Dan is het toekennen van een leefloon niet wenselijk maar ook gewoon onbetaalbaar. Onze sociale zekerheid is vandaag zo goed als failliet. Het is gewoon niet wenselijk en niet betaalbaar dat wij honderdduizenden Oekraïense vluchtelingen een leefloon geven, terwijl het al meer dan voldoende is om die mensen een bed, bad, brood en wat onderhoudsgeld te geven.

Dit gaat om echte vluchtelingen. Dit gaat om Oekraïners die op zoek zijn naar een veilig onderkomen. Het gaat om vrouwen, kinderen, ouderen die in België, in Oost-Europa, in de rest van de Europese Unie, een tijdelijk onderkomen willen, terwijl de Oekraïense mannen hun volk en vaderland aan het verdedigen zijn. Het is dus niet nodig dat we onze sociale zekerheid nog verder in het failliet duwen door met leeflonen te beginnen strooien.

Ik zou graag een duidelijk standpunt horen. Ik heb vanmorgen dezelfde vraag aan de premier gesteld, maar zoals zo vaak kregen wij jammer genoeg geen antwoord.

Dan kom ik tot het volgende deel van mijn vragen. Het registratiecentrum aan de Heizel bleek al heel snel veel te klein voor de toestroom van Oekraïense vluchtelingen. Al heel snel bereikten ons ook onheilspellende en erg negatieve berichten over wat daar allemaal gaande was.

Concreet was er sprake van informaticaproblemen, oudere mensen, moeders met baby's en kinderen die urenlang of soms een hele dag moesten wachten en zich toch niet konden aanmelden. Er waren geen toiletten. De communicatie was gebrekkig. De drank- en voedselvoorziening kwam voornamelijk op de schouders terecht van buurtbewoners en activisten die zich naar daar haastten om de mensen te helpen.

Ik heb zelf ook heel wat berichten gekregen van mensen die mij meldden dat Oekraïense kennissen van hen na zes of zeven uur wachten soms gewoon flauwvielen en uit de rij weggehaald moesten worden.

Kunt u die berichten bevestigen of spreekt u ze tegen? Wat zult u doen om de mensen daar beter te helpen en de procedures er veel vlotter te laten verlopen, temeer omdat we nog maar aan het begin van deze crisis staan? Het is vijf voor twaalf, dus tijd voor actie. Ik kijk uit naar uw – in tegenstelling tot de antwoorden van de premier vanmorgen – concrete antwoorden op mijn vragen.

01.03 Nathalie Gilson (MR): Monsieur le secrétaire d'État, voilà plus de deux semaines que la guerre se déchaîne en Ukraine, aux portes de l'Europe, entraînant son lot de malheurs sur une population certes courageuse, mais totalement désemparée.

L'Europe et la Belgique font désormais face à une crise humanitaire importante. Nous devons accueillir ces populations qui ont pris le chemin de l'exode pour sauver leur vie. Ce sont principalement des femmes et leurs enfants qui arrivent en grand nombre sur notre territoire à la recherche d'un secours et d'un répit. Personne ne sait pour combien de temps.

L'accueil et la première prise en charge se sont effectués sur l'ancien site de l'hôpital Bordet. Le 7 mars, à

peu près 5 000 réfugiés se sont déjà présentés pour s'enregistrer. Heureusement, vous avez pris la mesure, depuis le 14 mars, d'ouvrir un centre au Palais 8 du Heysel pour pouvoir mieux accueillir un grand nombre de personnes. Toutefois, on voit encore des files importantes devant les bâtiments. Alors que ces personnes ont quitté leur pays et ont dû tout abandonner, elles se retrouvent encore à faire la file durant le froid pendant de longues heures. C'est évidemment très poignant et cela nous place devant nos responsabilités.

Dans le cadre de ce débat d'actualité, de quels moyens disposez-vous pour renforcer le personnel en charge de ce processus d'inscription?

Envisagez-vous de décentraliser les points d'entrée d'enregistrement afin que cela ne se passe pas uniquement à Bruxelles au Palais 8, mais également dans les différentes provinces, voire les communes?

On a beaucoup communiqué sur le fait que les personnes ne devaient pas venir immédiatement, si elles avaient déjà un logement, qu'elles pouvaient attendre et qu'elles disposaient de 90 jours pour venir s'inscrire. Toutefois, il me semble que tant qu'elles ne sont pas inscrites, elles ne disposent pas de papiers pour pouvoir commencer à travailler. Or, beaucoup de personnes sont vraiment demandeuses de pouvoir intégrer le marché du travail. Je n'ai pas entendu de communication à ce sujet. Je n'entends que le fait qu'on leur dise qu'elles ont le temps, qu'elles ne doivent pas venir de suite si elles ont déjà un logement, qu'elles peuvent venir dans les 90 jours et qu'elles ne doivent venir que si elles n'ont pas de logement. Cependant, on ne leur dit pas que tant qu'elles ne viennent pas, elles ne peuvent pas commencer à travailler.

Par ailleurs, je sais que des enfants sont inscrits dans des écoles. Pour l'intégration, rien de mieux que le travail. Beaucoup en sont demandeurs. Je pense que c'est important. Avez-vous donc demandé à vos services de compléter la communication en précisant: "Il n'y a pas d'urgence à venir, vous disposez de 90 jours. Toutefois, si vous avez une possibilité de travail, présentez-vous de suite!"?

Le **président**: Madame Gilson, vous disposez de deux minutes maximum pour poser vos questions.

01.04 Nathalie Gilson (MR): Oui, monsieur le président, j'arrive au terme de ma question.

Y a-t-il un système de réservation en ligne pouvant être instauré selon un créneau horaire, comme nous l'avions instauré pour la vaccination? Car nombre de ces personnes ont des smart phones et ont, dès lors, accès à Internet ce qui permettrait en tout cas, pour certains, de ne pas devoir faire la file.

Je suis en contact avec de nombreux Belges d'origine ukrainienne. Puisque vous avez créé un site (info-ukraine.be), n'envisagez-vous pas la création d'une page Facebook pour permettre une meilleure communication?

Que pourriez-vous faire pour venir en aide à toutes ces personnes qui sont majoritairement des femmes et des enfants?

01.05 Hervé Rigot (PS): Monsieur le secrétaire d'État, je saluerai avant tout le magnifique élan de solidarité nécessaire de nos concitoyens présents pour répondre aux attentes par l'offre de logements, de dons, en se mobilisant. Je saluerai aussi celui des communes qui répondent présentes pour assumer un rôle essentiel d'accompagnement via les CPAS pour la recherche de logements.

J'ai vu à Bordet, samedi dernier, l'élan de solidarité des services fédéraux (Fedasil, Office des étrangers (OE)) Ils répondent présents sur le terrain. Ils sont là. Il y a des visages connus que ma collaboratrice et moi-même connaissons depuis longtemps et ils étaient au front.

Ce qui était remarquable aussi à Bordet, samedi dernier, c'était la dignité des victimes. Ils attendent dans le froid et dans la peur, mais ils restent dignes et patients.

En soulignant cet élan de solidarité, je soulignerai aussi la désorganisation que j'ai pu observer tant à Bordet qu'au Heysel et qui pose question. J'ai le sentiment que nous ne sommes jamais préparés à une crise – certes, nous ne nous attendions pas à ce conflit en Ukraine – et que nous faisons que du bricolage.

Or, aujourd'hui, les personnes qui arrivent sont dans un état psychologique, physique et mental terrible et j'ai l'impression que cela manque de bienveillance et d'accompagnement. Comment expliquez-vous cette désorganisation? Devons-nous résoudre des problèmes en termes de personnel? Y a-t-il des besoins qui ne

sont pas satisfaits? Manquez-vous de matériel? Avez-vous demandé le soutien d'autres organismes, d'ONG pour vous aider dans la mission? Que peut-on faire et qu'envisagez-vous de faire pour monter en puissance dans les prochains jours au Heysel et proposer un accueil humain, dès le départ, sans que des hommes et des femmes attendent à la rue sans toilettes et sans repas? Il faut vraiment pouvoir agir. Je sais que votre tâche n'est pas simple mais quel est votre plan pour y parvenir?

Les communes, et Waremme en fait partie, sont aujourd'hui dans une situation qui n'est pas simple. Elles ont encore le sentiment de manquer d'instructions et de cadre clair pour travailler. Qu'allez-vous mettre en place pour améliorer ce contact avec les communes? Comment allez-vous répondre à leurs attentes, notamment en termes d'enregistrement des Ukrainiens et d'orientation de ceux-ci vers le Heysel? Comment simplifier les formalités pour les accueillir dignement?

Les communes et les CPAS supportent, aujourd'hui, le poids énorme de cet accueil. Les entités fédérées se mobilisent, mais que fait le fédéral? Envisage-t-il de donner aussi un soutien financier, une aide aux CPAS et aux communes pour assumer cette mission qu'elles prennent à bras-le-corps? Si oui, quelle sera cette aide et si non, pourquoi le fédéral ne le fait-il pas?

Au niveau des différences de traitement, je vous avais déjà dit la semaine dernière que ce qui m'inquiète, c'est la différence existant entre les ressortissants ukrainiens qui arrivent et bénéficient de la protection temporaire et ceux qui viennent d'Ukraine sans bénéficier de la même protection. Existe-t-il une différence au niveau de l'accueil par l'Office des étrangers entre natifs d'Ukraine et ressortissants étrangers qui vivaient en Ukraine? Pour quelles raisons et sur quelle base légale? Comment comptez-vous régler cette différence de traitement? Quels documents reçoivent-ils à la suite du refus de l'Office des Étrangers de traiter leur demande au sein du Heysel actuellement? Cela les oblige-t-il à se rendre au centre d'arrivée pour solliciter une demande de protection internationale? Il importe de clarifier cette situation.

Concernant les mineurs étrangers non accompagnés (MENA), nous avons entendu de nombreuses auditions dernièrement. Nous avons vu la difficulté de répondre à leurs besoins, à leur vulnérabilité, notamment au niveau du service de tutelle. Aujourd'hui, la sonnette d'alarme est tirée par le Délégué aux droits de l'enfant, mais aussi par de nombreuses associations qui alertent quant à l'arrivée de mineurs en provenance d'Ukraine et que, quand des mineurs arrivent, apparaissent des gens qui exploitent leur vulnérabilité et profitent de la situation. Ces jeunes qui fuient la guerre sont des victimes potentielles d'exploitation sexuelle, mais aussi économique. Les services de tutelle jouent un rôle important pour les protéger.

Monsieur le secrétaire d'État, vu la pénurie de tuteurs (il en manquait 270 dernièrement), pouvez-vous m'indiquer si un tuteur est désigné pour chaque MENA? Quel est votre plan d'action pour que les administrations soient en mesure d'assumer leur obligation d'accueil et de protection de ces jeunes tellement vulnérables, tellement en difficulté et pour que les services de tutelle soient en mesure de désigner un tuteur?

Dans le cadre de la présentation de votre note de politique générale, vous évoquiez le mois de février comme délai pour que la question prioritaire de l'accueil des MENA soit traitée en conférence interministérielle (CIM). Qu'en est-il? Avez-vous pu évoquer cette situation avec vos homologues des entités fédérées?

Ma dernière question concerne les logements attribués aux réfugiés ukrainiens. Si la solidarité est importante, il n'en demeure pas moins que la vigilance doit être de mise. De nombreuses associations l'ont souligné, comme la Plateforme citoyenne de soutien aux réfugiés, qui recommande de ne pas placer des femmes seules, avec ou sans enfants, chez des hommes seuls et de déployer un suivi centralisé pour l'ensemble des hébergements.

Fedasil reste responsable de l'accueil des demandeurs de protection internationale qu'ils peuvent déléguer à des partenaires, soumis aux mêmes règles que l'Agence fédérale pour l'accueil. Qui va contrôler ces places d'accueil? Est-ce vraiment le rôle des communes, avec les difficultés qu'elles ont déjà aujourd'hui? Envisagez-vous d'autres processus? Pouvez-vous garantir qu'il y aura un contrôle efficient et efficace de la qualité du logement et de la moralité des accueillants? S'il y a des plaintes, qui les gèrera? Quel service leur proposera une solution au besoin? Ne faudrait-il pas adresser aux communes une communication officielle, autre que des suggestions?

Monsieur le secrétaire d'État, je suis bien conscient que la situation n'est pas aisée et que vous êtes vraiment à pied d'œuvre dans un domaine complexe, cette crise s'ajoutant à une autre. Mais j'ose espérer que tout est mis en œuvre pour répondre aux besoins urgents et que la Belgique démontrera sa force solidaire et sa prise de responsabilité, grâce à l'État et au pouvoir fédéral.

01.06 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, u hebt beslist om te kiezen voor het statuut van tijdelijk ontheemden met de activering van een richtlijn die nooit tevoren werd geactiveerd. Daar zijn goede redenen voor, namelijk de aantallen verwachte vluchtelingen, het volzette opvangnetwerk en de achterstand bij het CGVS. U hebt heel wat Europese collega's op sleeptouw kunnen nemen, waardoor de richtlijn effectief werd geactiveerd.

Op zich heb ik daar geen probleem mee. De vraag is alleen hoe we het nu praktisch aanpakken. Ik vind persoonlijk dat een en ander nogal snel gegaan is. Er was heel weinig overleg en er wordt nu enorm veel verwacht, vooral van de lokale besturen. Wij werden in het ongewisse gelaten. Nu komt er wel wat meer opheldering. Nu praat men over nooddorpen. Ook bij ons in Vlaams-Brabant zou er één komen. Er zouden er verschillende zijn. Het zou gaan om units. Ik heb meteen aan de gouverneur laten weten dat Lubbeek ook kandidaat is. Wij hebben plaats in overvloed. Wij zijn een landelijke gemeente. We zullen dus zeker in zo'n campingachtige plek voorzien.

De vraag is hoe we de sociale bijstand regelen. In de richtlijn staat vermeld dat de tijdelijk ontheemden recht hebben op sociale bijstand. Hoe ziet u dat? Ik begrijp dat hierover in de regering nog veel discussie is. De Vlaamse regering vraagt nu ook formeel aan de federale regering om de uitkering van het equivalente leefloon te herbekijken. Wat is uw positie daarin precies? Ik zie ook dat u vanavond in debat gaat in *Terzake*. Graag had ik dus wat duidelijkheid daarover.

Mijn volgende punt gaat over de screening. Mij is het niet helemaal duidelijk hoe het asielverhaal nu gecheckt wordt. Wat zijn de eerste bevindingen? Loopt dat goed? Loopt dat niet goed? Nu neemt de DVZ een interview af, maar hoe loopt dat eigenlijk? Kunt u dat nog wat meer toelichten? Daar heb ik namelijk onvoldoende zicht op. Wie komt er precies binnen? Klopt het dat sommige asielzoekers niet onder de categorie vallen? Hoe wordt dat dan precies gecontroleerd?

01.07 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, mijn eerste vraag gaat over de registratie van Oekraïense vluchtelingen, waarvoor u intussen al bent uitgeweken naar Paleis 8 van de Heizel. Hoeveel mensen hebben zich tot nu toe geregistreerd? Hoe verloopt de registratie op de Heizel? Wat is de logistieke omkadering bij het registratiecentrum? Wordt er in eten en drinken voorzien, is er een rustplaats als men lang moet wachten, kan men medische zorg krijgen indien nodig? Hoeveel personeel hebt u ingezet voor de registratie? Hoeveel extra personeelsleden werden vanuit de DVZ en Fedasil vrijgemaakt om de registratie vlotter te laten verlopen?

Verschillende lokale besturen vroegen al naar de mogelijkheid van een decentrale registratie, omdat er nu al ongeregistreerde Oekraïense vluchtelingen lokaal werden opgevangen. Zij kwamen bijvoorbeeld in een gastgezin of bij familie terecht. Vorige week kregen zij nog de boodschap niet naar Brussel af te zakken wegens de lange wachtlijsten, maar zonder registratie kunnen verdere stappen moeilijker worden gezet. Bestaat de mogelijkheid tot decentrale registratie al of maakt u daar werk van? Waarom wel of niet?

Naar schatting zullen er tot 200.000 Oekraïense vluchtelingen naar ons land komen. Het zal een grote uitdaging worden om voor al die mensen een verblijfplaats te vinden. Vorige week werd het idee van nooddorpen gelanceerd. Wat moeten wij verstaan onder nooddorpen? Waar zullen die nooddorpen komen? Hoeveel mensen zullen worden opgevangen per nooddorp? Hoelang zullen mensen daar kunnen verblijven?

Hoeveel collectieve opvangplaatsen zijn er op het moment beschikbaar, zowel federaal, regionaal als lokaal? Hebt u er zicht op hoeveel collectieve opvangplaatsen er al gecreëerd zijn en hoeveel collectieve opvangplaatsen er nog in de pipeline zitten?

Ik heb ook een vraag over de ondersteuning van de lokale besturen bij de opvang. Er is heel veel solidariteit bij de gemeenten. Ze zijn volop plaatsen aan het zoeken voor vluchtelingen, ook naar aanleiding van uw oproep 'PlekVrij'. Veel burgemeesters hebben hier echter ook vragen bij. Voor de maatschappelijk werkers van de OCMW's zal het ook extra werklast met zich meebrengen. Als de federale overheid de opvang blijft coördineren, is het heel belangrijk dat zij daar de lokale besturen zoveel mogelijk bij betreft.

Hoe worden de lokale besturen geïnformeerd over de opvang van de vluchtelingen? Hoe worden de lokale besturen betrokken bij de coördinatie van de opvang van vluchtelingen? Zullen de OCMW's extra ondersteuning krijgen, gelet op de verhoogde werkdruk? Wat is de rol van de gouverneurs bij de coördinatie van gemeentelijke initiatieven? Hoe worden de lokale besturen ondersteund bij de inrichting van noodopvang?

Hoe kunnen we ervoor zorgen dat alle lokale besturen hun steentje bijdragen? Dat is namelijk belangrijk. Welke lokale besturen bieden desgevallend geen plaatsen aan en willen dus geen verantwoordelijkheid nemen?

Mijn laatste vraag betreft de screening en woonbegeleiding van particulieren die Oekraïense vluchtelingen in huis willen nemen in het kader van 'PlekVrij'.

Onmiddellijk na het uitbreken van de oorlog hebt u de solidariteitsactie 'PlekVrij' gestart. Daar kwam de kritiek op dat dat nogal snel werd gedaan. Het gaat echter over een crisissituatie, die wij niet konden voorbereiden, waardoor wij heel snel moesten schakelen. Het is wel heel belangrijk om nu het kader te verduidelijken. Het voordeel van uw actie 'PlekVrij' was dat er onmiddellijk heel veel urgentie was bij de lokale besturen en dat heel veel mensen hun solidariteit wilden betuigen en kenbaar konden maken dat zij iets wilden doen voor de Oekraïense vluchtelingen. Zo hebt u op heel korte termijn heel veel mensen gemobiliseerd. Een week nadat de actie gelanceerd werd, wilden al meer dan 15.000 burgers hun huis openstellen voor Oekraïense vluchtelingen. De solidariteit is hartverwarmend, maar jammer genoeg zagen wij ook berichtgeving over een aantal verontrustende reacties, bijvoorbeeld van alleenstaande mannen die enkel een mooie, verzorgde Oekraïense vrouw in huis willen halen. Die reacties tonen aan dat er nood is aan een goede screening en begeleiding en dat wij waakzaam moeten zijn voor misbruik.

Sommige lokale besturen zijn zelf begonnen met zo'n screening, bijvoorbeeld door na te kijken of aanbieders van een plek een blanco strafblad hebben. Daar zou echter geen wettelijke basis voor zijn. Op het moment is het niet heel duidelijk hoe men die preventieve screening kan doen. Wie coördineert de toewijzing van vluchtelingen aan een gastgezin? Hoe verloopt de screening van de aangeboden plaatsen? Is er een wettelijk kader zodat lokale besturen de screening zelf kunnen doen of bent u van plan om hiervoor een kader uit te werken? Welke garanties zijn er om misbruik tegen te gaan? Fairwork waarschuwde er al voor dat het begint bij huishoudelijke klusjes, die vluchtelingen die men in huis neemt misschien graag willen doen, maar wij moeten er natuurlijk over waken dat dat uiteindelijk niet leidt tot uitbuiting.

Ten slotte, waar kunnen gastgezinnen en vluchtelingen terecht als het samenwonen moeilijk loopt en ze toch een andere plek willen? Kunnen ze dan toch terecht in collectieve opvang? Hoe zullen we die personen ondersteunen?

01.08 Ben Segers (Vooruit): Ik verwijs naar de schriftelijke versie van mijn vragen.

Een belangrijk aspect van de campagne 'plek vrij' betreft de opvang door gastgezinnen. Een sterke omkadering zal hier van fundamenteel belang zijn. Er is heden onduidelijkheid op het terrein op welke manier gastgezinnen gescreend kunnen worden. Nochtans is het hoog tijd dat die duidelijkheid er is. In Limburg lijkt men ondertussen gestopt te zijn met de screening omdat men meent een wettelijke basis te moeten hebben, terwijl men in Gent op een slimme manier de zaken lijkt aan te pakken, via bestuurlijke weg. De stad Gent zal meerdere checks uitvoeren. Eerst volgt een administratieve controle of de woning in orde is. Daarna volgt een telefonisch gesprek over de leefomstandigheden in het huis en de gezinssituatie. Hierna kan nog een plaatsbezoek volgen om te controleren of de vluchtelingen een minimum aan privacy kan gegarandeerd worden. Als laatste volgt een controle van het strafblad van de gastheer of -vrouw. Daarbij wordt overigens voorrang gegeven aan mensen die meerdere Oekraïners kunnen opvangen en dat voor een langere periode, zoals enkele maanden bijvoorbeeld. Wat Gent doet - vertrekkende vanuit de bestuurlijke bevoegdheden - lijkt het te volgen voorbeeld. Voor die Gentse aanpak lijkt - op het eerste gezicht - ook geen aanpassing voor de wettelijke basis voor nodig. Over dit alles bevroeg ik afgelopen woensdag minister Verlinden, maar zij verwees voor antwoorden - volgens mij deels onterecht - naar u door.

Zal u ervoor zorgen dat er duidelijkheid komt voor steden en gemeenten? Hoe zal u de uniforme aanpak op uiterst korte termijn hier verzekeren?

Ik heb begrepen dat er via de gouverneurs ondertussen een instructie werd genomen ten aanzien van de burgemeesters en de lokale politiezones, maar dat die bijzonder vaag bleef wat meteen ook problemen

opleverde met de wettelijke grondslag. De instructie had het bvb. over het multi-interpretabele 'screenen' zonder daar verder invulling aan te geven. Bent u het met me eens dat nieuwe instructies wenselijk zijn waarmee het 'Gentse model' - met administratieve controle, gesprek over leefomstandigheden, eventueel plaatsbezoek, controle van het strafblad - algemeen ingevoerd wordt?

De kwestie van de controle van het strafblad lijkt makkelijk opgelost te kunnen worden door gewoon te vragen aan gastgezinnen een uittreksel voor te leggen, zoals dat ook voor pleeggezinnen gebeurt. Zal u voor duidelijkheid zorgen?

Waar zullen steden en gemeenten terecht kunnen met de verkregen info? Zal deze regering ook daar voor eenvormigheid en duidelijkheid zorgen? Het lijkt hier aan te raden alles te centraliseren bij het parket, zodat het gerechtelijke en het bestuurlijke samenkomt.

1. Hoe zullen de matchingsgesprekken verlopen?

Wie zal dit organiseren? Wie doet de gesprekken? Welk gespecialiseerd personeel heeft u ter beschikking voor deze delicate oefening?

Wat is het profiel van de Oekraïners die in het bijzonder in aanmerking komen om bij een gastgezin geplaatst te worden?

Wat met NBMV's? Wat indien de pleegzorg binnenkort helemaal vol zit?

Hoe zal u eventuele ongeschikte tot malafide profielen van gastheren op het spoor komen?

Wat zijn de criteria die men zal hanteren voor de matching?

Klopt het dat men eerst het spoor van de aangeboden infrastructuur zal uitputten alvorens de toewijzingen binnen dit spoor op te starten?

Wanneer denkt u dan men aan de toewijzingen in het kader van de gastgezinnen van 'Plek Vrij' zal beginnen?

2. Eerder deed u in deze commissie uitschijnen dat de opvang door gastgezinnen slechts voor een uiterst korte periode zou zijn, maar het is me niet duidelijk of dat inderdaad de bedoeling is. U zal ook weten dat de doorstroming naar de reguliere huurmarkt niet bepaald evident is. Dit alles lijkt evenmin duidelijk te zijn bij sommige steden en gemeenten die immers de voorkeur geven aan gezinnen die bereid zijn voor een langere periode opvang te bieden. Zal u daarom voor duidelijkheid zorgen?

3. Zal er een financiële bijdrage zijn voor de gastgezinnen? Veel hangt hier af van de termijn. Er is bvb. een groot verschil in 'eten voorzien voor enkele weken' dan wel voor vele maanden. Opnieuw is duidelijkheid nodig voor de potentiële kandidaten én steden en gemeenten.

Wat is de verhouding met het eventuele leefloon hier?

Quid indien gastgezinnen zelf van een uitkering leven? Kan dit invloed hebben op hun uitkering? Zijn er andere prangende bvb. fiscale kwesties? Zal u snel voor duidelijkheid zorgen?

Minister Van Quickenborne bereidt op dit ogenblik een grote sensibiliseringscampagne voor met het oog op de detectie van uitbuiting - tot mensenhandel toe - bij Oekraïense vluchtelingen. Zal u deze info ook systematisch verspreiden bij de opvanggezinnen, die zo een belangrijke schakel in deze campagne kunnen vormen?

Sommige vragen betreffen cijfergegevens, maar een antwoord op een schriftelijke vraag zou gedateerd zijn tegen het ogenblik van ontvangst.

Hoeveel Oekraïners hebben zich bij het Klein Kasteeltje aangeboden? Hoeveel dienden een asielaanvraag in? Hoeveel van hen kregen opvang binnen het Fedasil-netwerk? Stijgen deze cijfers op dagbasis? In welke mate kiezen Oekraïners ook voor de piste van het verzoek om internationale bescherming via het Klein

Kasteeltje na het operationeel maken van de registratiesite voor tijdelijke bescherming in Bordet (nu de Heyzel)? Welke evolutie is daarin?

Wat zijn de profielen, nl. mannen, vrouwen, leeftijd? Uit welke regio zijn zij veelal afkomstig?

Hoeveel kinderen zijn er aangekomen? Hoeveel van hen maken deel uit van een gezin? Hoeveel zijn NBMV'en?

Heeft u enig idee hoeveel niet-Oekraïense derdelanders kwamen aan vanuit Oekraïne? Om welke nationaliteiten gaat het daarbij? Welke statuten hadden zij voordien in Oekraïne?

Wat de campagne 'plek vrij' betreft:

Hoeveel plekken werden er aangeboden door steden en gemeenten in allerlei infrastructuur (dus andere plekken dan bij mensen thuis)? Hoeveel daarvan zijn thans bezet? Hoe snel stijgt de bezettingsgraad? Hoe lang zullen deze plaatsen nog volstaan aan het huidige tempo?

Hoeveel plekken werden er aangeboden door burgers? Hoeveel daarvan zijn bezet?

Hoeveel Oekraïners hebben zich daarnaast geregistreerd bij een gemeente zonder zich op dit ogenblik al bij Bordet/Heyzel aangemeld te hebben?

Is er bijzondere waakzaamheid bij uw diensten voor het detecteren van mogelijke rekruteerders aan Bordet/Heyzel en eventueel andere infrastructuren? Werden er al vaststellingen gedaan van potentiële uitbuitingssituaties?

Worden de diensten die de intake in Bordet/Heyzel voor hun rekening nemen versterkt? In welke mate en tegen wanneer? Op wat voor aantallen zullen zij - eens op volle kracht - voorzien zijn?

Er wordt vandaag gerekend op een scenario waarbij 60% van de vluchtelingen in het Vlaams Gewest, 30% in het Waals Gewest en 10% in het Brussels Gewest terechtkomt. Zal u daarvoor een actief 'verplicht' spreidingsplan voor personen met tijdelijke bescherming activeren (dat rekening houdt met het profiel van de Oekraïner) om ervoor te zorgen dat alle diensten, alle steden en gemeenten, ... hun taken ook effectief zullen kunnen uitvoeren, en dit in het belang van de Oekraïense vluchtelingen?

Kunnen de deelstaatregeringen en steden/gemeenten rekenen op minstens de expertise van Fedasil bij het opzetten van de nieuwe infrastructuur? Kan men ook rekenen op het Rode Kruis? Op welke manier zal dat gebeuren?

01.09 Tim Vandenput (Open Vld): Het is voor mijn partij evident dat we elke oorlogsvluchteling hartelijk en volledig zullen opvangen. Veel vrijwilligers en gemeentebesturen en regionale besturen werken daar hard aan.

Elke crisissituatie gaat gepaard met veel vragen en onduidelijkheden. Dat is vandaag niet anders. Een duidelijke communicatie is dan ook essentieel om iedereen van de juiste informatie te voorzien. Zowel de Oekraïense vluchtelingen als de mensen op het terrein die de opvang organiseren, moeten die informatie krijgen.

De eerste mensen zijn al in ons land aangekomen. Er moet snel worden geschakeld en dat doet u ook.

Ik heb de volgende vragen.

Ten eerste, hoeveel Oekraïense mensen en gezinnen zijn er momenteel al in ons land aangekomen en geregistreerd?

Ten tweede, het registratiecentrum op de Heizel is al operationeel, maar wordt er ook aan gedacht om registratiecentra in Vlaanderen en Wallonië op te richten?

Ten derde, hoe gebeurt de screening van de vluchtelingen in de aanmeldcentra? Wordt de federale politie hierbij betrokken?

Ten vierde, hoe ver staat u, samen met de Gewesten, met de nooddorpen? Hebt u al contact gehad met private partners voor de creatie van opvangplaatsen?

Ten vijfde, op welke wettelijke basis is de uitkering van het equivalent leefloon gebaseerd? Welke voorwaarden zullen er gekoppeld worden aan het verkrijgen van het equivalent leefloon? Worden bijvoorbeeld bestaansmiddelen in rekening gebracht?

Ten zesde, is er in Europa al sprake van een spreidingsplan? Is er ook in België een spreidingsplan?

01.10 François De Smet (DéFI): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, mon intervention porte sur les non-Ukrainiens qui fuient le pays. On a déjà eu l'occasion d'en parler mais pas spécifiquement en commission.

J'ai deux questions.

D'abord, en ce qui concerne ces fameuses discriminations à la frontière, le président du Conseil européen parlait de désinformation russe. Le Haut-Commissaire des Nations Unies pour les réfugiés a, quant à lui, exprimé ses préoccupations à ce sujet.

Vous qui êtes allé sur place, pouvez-vous garantir ou témoigner qu'il n'y pas ou plus de discrimination à la frontière envers les personnes d'origine ethnique ou de nationalité étrangère non ukrainiennes?

Ensuite, j'ai entendu que certaines personnes non ukrainiennes qui ont fui l'Ukraine et qui ont tenté de demander un statut de protection temporaire à l'Institut Jules Bordet ne l'ont pas reçu. Bien sûr, la protection offerte par la directive de protection temporaire ne leur est *a priori* pas acquise mais il me semble qu'on peut à tout le moins faciliter leurs contacts avec leur ambassade ou les aider à envisager leur avenir autrement.

Est-il envisageable, au lieu de débouter les personnes concernées comme c'est le cas aujourd'hui, de mettre en place une véritable procédure d'assistance en Belgique pour les mettre en relation avec leurs ambassades, puis de les aider à regagner leur pays d'origine sans heurt?

En attendant de pouvoir rentrer dans leur pays d'origine, de quelles aides, par exemple l'hébergement Fedasil, les personnes non ukrainiennes peuvent-elles bénéficier en Belgique?

Enfin, pour certaines d'entre elles qui étaient aux études en Ukraine et qui pourraient éventuellement poursuivre des études dans un autre pays européen, par exemple en Belgique, une porte peut-elle leur être ouverte pour qu'à tout le moins une demande de séjour sur base étudiante puisse être examinée, voire accordée?

01.11 Greet Daems (PVDA-PTB): Mijnheer de staatssecretaris, duizenden Oekraïners zijn al in ons land aangekomen. Er zullen er nog duizenden volgen. Ze hebben veel meegemaakt en zijn mogelijk getraumatiseerd. Ze verdienen, net als elke vluchteling, in goede omstandigheden geholpen te worden. Dat begint bij de registratie. Die verloopt voorlopig nog chaotisch. Ik sluit me wat dat betreft aan bij de vragen van de collega's daarover.

Na de registratie komt het erop aan om hen op korte termijn onderdak te geven. Daarom focust men nu op grotere, collectieve projecten. Alle begrip daarvoor, want nood breekt wet. We mogen deze mensen echter niet in een wachtkamer plaatsen. Daarom moeten we collectieve opvangplaatsen als een tijdelijke oplossing beschouwen. Als de oorlog aansleept, is het immers niet wenselijk dat ze maanden of jaren in zo'n collectieve opvangplaats moeten wonen. Ik wil de blik dus richten op wat er na deze eerste fase van de creatie van collectieve opvangplaatsen komt. Werkt u aan plannen om Oekraïense vluchtelingen naar kleinschalige of individuele opvang te laten doorstromen? Zo ja, kunt u daarover meer informatie geven?

We stellen ook vast dat er vandaag veel goodwill bestaat bij de lokale overheden om opvangplaatsen voor Oekraïense vluchtelingen te zoeken. Hebt u er al een zicht op hoeveel van deze nieuwe opvangplaatsen later ook kunnen worden ingezet voor het reguliere opvangcircuit, waar de situatie eveneens precair is? In een artikel in *De Tijd* stonden vandaag actuele cijfers van de afgelopen dagen, waaruit bleek dat vluchtelingen een eerste asielverzoek wordt geweigerd. Dat is onaanvaardbaar. Ze hebben ook recht op opvang.

Verschillende Oekraïense vluchtelingen zullen ook een woning huren in België. Dat zal de druk op de reguliere huurmarkt ongetwijfeld verhogen. Er zijn nu al woningen te kort in het goedkoopste segment van de huurmarkt. Woningen zullen dus nog duurder worden voor mensen met weinig financiële middelen. Hoe zult u dat tegengaan?

Een groot aantal vluchtelingen uit Oekraïne vraagt om een gecoördineerde Europese aanpak. Zo werd voor het eerst het tijdelijke beschermingsstatuut ingeroepen voor Oekraïense vluchtelingen. Daarnaast zijn er geen afspraken gekend, noch wat betreft een spreidingsplan, noch inzake steun van de Europese Unie voor de lidstaten.

Is er een Europees spreidingsplan? Zo ja, welke operationele gevolgen heeft dat voor de EU-lidstaten? Op welke manier heeft België zich op Europees niveau geëngageerd? Heeft België toegezegd een bepaald aantal Oekraïense vluchtelingen te zullen opvangen? Zo ja, over welk aantal gaat het? Wat staat er tegenover deze opvangprestaties qua garanties?

Veel derdelanders met een langdurige verblijfsvergunning in Oekraïne, zoals arbeidsmigranten of buitenlandse studenten, werden tijdens hun vlucht uit Oekraïne geconfronteerd met discriminatie. Nu blijken ze in België ook een andere behandeling te krijgen en dreigt hun recht op asiel niet te kunnen worden gegarandeerd vanwege de crisis in de Belgische opvang. Dagelijks worden mensen aan de poorten van het Klein Kasteeltje geweigerd. U blijft daarvoor veroordelingen oplopen, met dwangsommen. Wat zult u ondernemen om deze schending van hun recht op asiel tegen te gaan? We vernamen dat derdelanders met een langdurige verblijfsvergunning in Oekraïne in Duitsland en Nederland wel het tijdelijke beschermingsstatuut zouden krijgen en er daar dus geen onderscheid wordt gemaakt tussen derdelanders en andere vluchtelingen uit Oekraïne. Kunt u dat bevestigen? Zo ja, waarom dat verschil tussen enerzijds België en anderzijds Nederland en Duitsland? Wordt dat op Europees niveau bepaald? Wat is uw visie daarop?

Ten slotte wil ik nog een licht werpen op de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen uit Oekraïne. Ze hebben dringend een voogd nodig, maar de dienst Voogdij kampt nu al met een acuut tekort aan voogden voor die minderjarigen. Dat tekort dreigt nu enkel groter te worden. Dat heeft ook een pervers effect. De Oekraïense niet-begeleide minderjarige vreemdelingen voldoen vaker aan de criteria van de voorrangsregels, waardoor de niet-Oekraïense niet-begeleide minderjarigen nog langer zullen moeten wachten op een voogd. Zo worden er door deze structurele tekorten spanningen geschapen tussen vluchtelingen. Dat kan toch niet de bedoeling zijn?

Hebt u zicht op het aantal Oekraïense niet-begeleide minderjarige vreemdelingen dat in ons land is aangekomen en zal aankomen? Is er voldoende capaciteit in de oriëntatiecentra om hen op te vangen? Hebt u in navolging van de hoorzitting over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen nog met minister Van Quickenborne gesproken over het tekort aan voogden? Zullen er nieuwe voogden worden aangeworven? Zo ja, hoeveel? Wat is het aandeel van de professionele voogden daarin?

De **voorzitter**: Aangezien het een actualiteitsdebat betreft, wil ik vragen of er collega's zijn die hierbij wensen aan te sluiten.

01.12 Vanessa Matz (Les Engagés): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, M. Georges Dallemagne et moi-même revenons du Heysel. Ce midi, nous avons pu constater de longues files d'attente. Nous avons déjà eu l'occasion d'en discuter en séance plénière jeudi dernier et vous aviez alors parlé de structures décentralisées. Nous aimerions savoir quand celles-ci seront opérationnelles.

Certains nous ont dit qu'ils attendaient depuis plus de six heures. Ils étaient là depuis 05 h 30. C'est vrai qu'une fois à l'intérieur, le service est vraiment performant. Ça roule! Les agents sont accueillants et ont de l'empathie et du respect envers toutes les personnes. Même si, dans les files d'attente, il y avait beaucoup de dignité et de patience, j'aurais souhaité connaître vos pistes, avec éventuellement un système de tickets pour faciliter l'enregistrement. Aujourd'hui, déjà 1 300 personnes ont été inscrites et environ 800 attendaient encore leur tour.

Monsieur le secrétaire d'État, n'est-il pas possible de faire cet enregistrement directement au niveau des communes? Quid de ceux qui sont arrivés avant la déclaration du statut de protection temporaire? Un certain nombre de personnes sont arrivées avant. Celles-là doivent passer par une procédure d'asile. C'est

complètement aberrant. Ne doit-on pas remonter jusqu'au 1er février 2022 pour bénéficier du statut de protection temporaire?

Tout comme mon collègue De Smet, je voudrais savoir ce qu'il en est à propos des étudiants congolais présents sur le territoire belge. Est-il possible d'avoir un statut d'étudiant, de trouver une solution pour que ces personnes aient un statut? Quid des autres réfugiés qui sont très nombreux au Petit-Château en raison de la mobilisation – c'est bien normal – du personnel sur le site du Heysel?

De **voorzitter**: Vraagt nog iemand het woord? (Nee) Dan geef ik het woord aan de staatssecretaris.

01.13 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Dames en heren, er waren veel vragen en er zijn dus ook veel antwoorden te geven. Ik heb altijd de eer en het genoegen om heel veel vragen te krijgen over zeer veel bevoegdheden, zelfs over bevoegdheden die niet onder de federale regering vallen. Zo goed mogelijk proberen te antwoorden, vind ik echter steeds een fijne opdracht, uiteraard zonder daarbij de bevoegde collega's te schofferen. Zij hebben namelijk hun eigen bevoegdheden en ik gun het hun om op eventuele vragen te antwoorden.

Europa staat uiteraard voor een grote uitdaging, zo veel is wel duidelijk. In de afgelopen twee weken zijn al meer dan drie miljoen Oekraïners hun land ontvlucht. Sommigen maken af en toe de vergelijking met crisissen uit het verleden. Soms zegt men dat we in 2015 op een andere manier te werk zijn gegaan of dat we toen minder solidair waren omdat het destijds om Syrische vluchtelingen ging en vandaag om Oekraïners. Er is natuurlijk het gegeven dat er in 2015 in een volledig jaar 1,3 miljoen vluchtelingen zijn geweest in Europa. In deze crisis zijn op twee weken tijd al drie miljoen Oekraïners hun land ontvlucht. Meer dan anderhalf miljoen van hen bevinden zich in Polen en honderdduizenden vluchtelingen bevinden zich in de buurlanden. Op dat vlak is het belangrijk om de context goed te begrijpen. Gelukkig zijn er ook in de volledige Europese Unie zeer veel grootschalige initiatieven om de tijdelijke bescherming die door de Europese Unie werd geactiveerd op de juiste manier toe te passen. Die enorme golf van solidariteit zal noodzakelijk zijn.

Ik zeg ook regelmatig dat er verschillende manieren en noodzakelijke aspecten zijn om positie in te nemen tegenover de strijd die Vladimir Poetin met Oekraïne levert. Een van die aspecten is een kwestie van solidariteit. Wanneer de Europese Unie de vluchtende Oekraïners loslaat, dan heeft ze de facto Oekraïne tout court losgelaten.

We hebben de plicht om op dat vlak, samen met de volledige Europese Unie, te doen wat er van ons verwacht wordt, ook al is de uitdaging niet min.

Er is op Europees niveau ook een aantal overlegstructuren opgezet om duidelijk te maken wat de noden zijn, waar de uitdagingen zitten en hoe de Europese agentschappen ondersteuning kunnen geven. Een van de vicevoorzitters van de Europese Commissie, Margaritis Schinas, bracht een bezoek aan het registratiecentrum op de Heizel. Hij garandeerde dat Europa hulp zal bieden en die hulp zal coördineren. Ik denk dat dit ook noodzakelijk zal zijn. De Europese Unie heeft op het vlak van migratie al vaak bewezen dat ze zeer goed in staat is om 27 aparte beleidsinitiatieven te nemen. Die leiden vooral tot veel minder oplossingen dan zou moeten.

Au niveau belge, tout le monde a pris des mesures et s'est mis autour de la table. Un Centre de crise national assure la coordination au niveau opérationnel entre les différentes instances fédérales, régionales et locales.

Op de vraag hoeveel mensen intussen al geregistreerd werden, is het meest actuele, accurate cijfer dat ik kan geven dat van gisteren, 15 maart: toen waren er 9.620 Oekraïners geregistreerd. Ongeveer 2.700 daarvan zijn gedispacht voor opvang. De meeste mensen komen terecht bij vrienden en familie. De vraag is hoe dat de komende maanden zal evolueren als er nog meer mensen vluchten die nergens terechtkunnen. Vandaag zitten we dus boven de 10.000 registraties.

Dat is natuurlijk niet vergelijkbaar met andere Europese landen, met name de buurlanden van Oekraïne: Polen zit tegen de 2 miljoen aan. Kleine landen als Moldavië vangen vandaag gigantisch veel mensen op.

Prognoses maken, is moeilijk. Madame Soleil bestaat niet. Als journalisten vragen hoeveel asielzoekers er volgend jaar en over tien jaar zullen binnenkomen, dan zijn dat leuke theoretische denkoefeningen, maar we

kunnen ons enkel baseren op wat de VN zegt, namelijk dat er 4 tot 7 miljoen Oekraïners zouden kunnen vluchten. En ook zij stellen hun prognoses bij, want vorige week spraken ze nog over 2 miljoen, ook zij zijn afhankelijk van wat Rusland in Oekraïne doet, met zijn aanvallen op verschillende steden. Maar mocht dat aantal kloppen, dan komt men met de Belgische *fair share* van 2,6 tot 3,7 % uit op 80.000 tot 287.000 personen, aldus een schatting van Celeval, waarbij 200.000 een realistisch richtaantal is.

Zullen we ooit effectief tot dat aantal komen? Ik heb geen glazen bol, maar we moeten voorzichtig zijn. We moeten ons voorbereiden op de minst gunstige scenario's. Dat is onze taak, en daarom blijft het Nationaal Crisiscentrum de situatie monitoren. Dat centrum heeft een evaluatiecel opgericht met diverse experts.

Deze crisis raakt aan verschillende beleidsdomeinen en bevoegdheidsniveaus, zowel federaal als gewestelijk. Zoals gezegd speelt het Crisiscentrum een belangrijke rol in het coördineren van de crisis. Het organiseert hiertoe meermaals per week een coördinatievergadering met vertegenwoordigers van alle betrokken departementen, kabinetten en administraties, over de beleidsniveaus heen. Ook met de gouverneurs wordt er permanent overleg gepleegd om de activiteiten van de verschillende overheden zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen.

Ook de interministeriële conferentie (IMC) kwam zeer snel een eerste keer bijeen na de uitbraak van het conflict en na de Europese beslissing tot activering van de richtlijn, en is ondertussen al meermaals bijeengekomen. Tot slot komen ook de verschillende ministers-presidenten wekelijks bijeen met de premier, minister Verlinden en mezelf om samen met het Crisiscentrum te bekijken welke verdere beleidsinitiatieven nodig zijn en wat de noden op het terrein zijn. Er zijn dus heel veel overlegstructuren, maar het belangrijkste is dat we elkaar zo vaak mogelijk zien en de zaken zo goed mogelijk coördineren.

Het gebruik van de crisisstructuur – met een Celeval, COFECO, een structureel overleg met de gouverneurs en verschillende bilaterale contacten met de bevoegde diensten – is essentieel om deze crisis, samen met het Nationaal Crisiscentrum, goed te beheren.

Monsieur De Smet, pour répondre à l'une de vos questions, dès le début de la crise, j'ai plaidé auprès de l'Union européenne pour un accès non discriminatoire de ceux qui ont fui le conflit. Mes homologues des pays voisins de l'Ukraine reconnaissent l'existence d'un certain chaos au début de la crise, mais nient celle d'une quelconque discrimination du côté européen de la frontière. Les chiffres le confirment: plusieurs personnes non ukrainiennes sont déjà arrivées dans l'Union. Cette question est distincte de celle du statut et de la résidence. En revanche, de l'autre côté de la frontière ukrainienne, des situations chaotiques ont probablement eu lieu. En effet, certains n'ont pas pu la franchir directement. S'agissant de la frontière de l'Union, les États sont clairs et nets: aucune distinction n'est opérée.

En ce qui concerne le statut de résidence, pour la plupart des nationalités, il n'y a aucun obstacle au retour vers la région frontalière, dès que l'intéressé se trouve en sécurité dans son pays d'origine ou de résidence permanente. Plusieurs pays tiers coopèrent avec l'Union européenne pour aider leurs ressortissants à rentrer chez eux. Dans l'attente d'un retour volontaire, ils se voient accorder un visa à durée limitée et à validité territoriale.

Bien sûr, il est logique que vous sachiez que, lorsque quelqu'un de nationalité américaine, par exemple, arrive dans l'Union européenne et poursuit des études en Ukraine, il doit pouvoir quitter ce pays et retourner chez lui ensuite. Il va de soi qu'un étudiant belge au Sénégal doit pouvoir retourner en Belgique en cas de nécessité. Il en va de même pour ceux dont la résidence est temporaire.

Er waren ook vragen over de sociale rechten van Oekraïners onder tijdelijke bescherming. De Europese richtlijn bepaalt dat alle lidstaten een vorm van sociale bijstand moeten geven aan wie tijdelijke bescherming geniet. Die bijstandsregeling verschilt tussen de lidstaten, maar de levenskosten uiteraard ook. Tegelijk kunnen ook andere factoren een beslissing van een Oekraïner motiveren om voor het ene of andere land te kiezen. Dat veel Oekraïners vandaag kiezen voor Polen, Moldavië of Hongarije, heeft natuurlijk te maken met de aanwezigheid van familie en vrienden, of een eerdere ervaring in het land; ook de taalkennis kan meespelen.

Bij de omzetting van de richtlijn in 2001 werd beslist om personen met een tijdelijke bescherming in te schrijven in het Vreemdelingenregister. Er werd op Europees niveau dan ook geen specifieke regeling getroffen met betrekking tot die sociale rechten. Een tijdelijk beschermde heeft dus dezelfde rechten als een andere vreemdeling met een verblijfsrecht van meer dan drie maanden, dat is de fameuze A-kaart.

Voor de voorwaarden van een equivalent leefloon en de modaliteiten van de toekenning verwijs ik u door naar de bevoegde collega, minister Karine Lalieux. Maar u weet allemaal dat ik graag mijn mening geef. Inzake de discussie rond het behoud van het leefloon en het krijgen van huisvesting pleit ik ervoor dat er eerst en vooral sprake is van een eenduidige regeling, waarbij alle OCMW's dezelfde criteria toepassen. Uiteraard is er geen verplichting voor de overheid om zowel een equivalent leefloon als gratis huisvesting toe te kennen. Het lijkt me vreemd dat we beiden zouden geven.

Ik begrijp dat sommige partijen daar duidelijkheid over vragen of standpunten over innemen. Ik hoor graag wat uw mening daarover is, maar mij lijkt het logisch dat onder een equivalent leefloon ook huisvesting valt. Een leefloon valt onder maatschappelijke dienstverlening, en dat is iets anders dan maatschappelijke integratie.

Ik heb begrepen dat er op andere beleidsniveaus en in andere regio's bepaalde standpunten worden ingenomen. Het belangrijkste is dat er een eenduidig standpunt wordt ingenomen. Ik kan niet minister van alles spelen maar ik geef wel graag mijn mening over hoe de zaken moeten gebeuren. Daar bestaan volgens mij ook weinig meningsverschillen over.

Logischerwijze moeten we bekijken hoe huisvesting, die door de overheid wordt georganiseerd, in rekening kan worden gebracht, bijvoorbeeld door vooraf een huurprijs in te houden, afhankelijk van de voorziene huisvesting. Zo leveren de mensen een bijdrage. Huisvesting en honderd procent van het leefloon krijgen zou een ongelijke situatie creëren ten opzichte van andere personen die een leefloon ontvangen. Ik ken niemand die van mening is dat we dat wel moeten doen. Ik ken ook niemand die van oordeel is dat we de Oekraïner slechter moeten behandelen dan bijvoorbeeld een Afghaan. Ik denk dus, maar ik hoor graag uw mening, dat we ervan overtuigd zijn dat er een gelijkschakeling moet zijn. Gratis huisvesting en een volledig leefloon samen kan dus niet.

Ik wil niet voor mijn beurt spreken over de bevoegdheid van collega Lalieux, maar ik heb het nu natuurlijk wel gedaan. Een ongelijke behandeling moet, volgens mij, maximaal vermeden worden.

Ik kom nu tot het spreidingsplan. De Europese solidariteit, in de vorm van een herverdeling, is niet vastgesteld in het besluit van de Raad dat de richtlijn rond tijdelijke bescherming activeert. Wel coördineren de lidstaten hun solidariteit in de vorm van materiële hulp, humanitaire noodhulp, het delen van expertise en ook overnames in een speciaal daarvoor opgericht platform.

België is bereid om vragen naar overnames te onderzoeken, indien die deel uitmaken van een multilaterale en gestructureerde aanpak. Dat vind ik zeer belangrijk. Elke Europese lidstaat zal een bijdrage moeten leveren. De tijdelijke bescherming is op Europees niveau beslist en vraagt dus een engagement van ons allemaal. We mogen dit niet afwentelen op de directe buurlanden van Oekraïne.

Op dat vlak is het vooral belangrijk dat we niet denken dat Polen, Hongarije en Moldavië het allemaal wel zullen regelen, mits enige compensatie hier of daar. Wij zijn de regio die het moet doen. Solidariteit is van erg groot belang. Het is dan ook belangrijk dat Europa die op de juiste manier coördineert.

Er zijn ook interne Belgische afspraken gemaakt over een verdeling, namelijk 60 % voor Vlaanderen en 40 % voor Brussel en Wallonië. Dat lijkt me een logische verdeelsleutel, waarbij het federale niveau ook de nodige inspanningen levert. De Gewesten zijn weliswaar bevoegd voor huisvesting, maar het zou niet correct zijn om enkel een verblijfplaats aan te bieden en verder geen verantwoordelijkheid op te nemen. De federale overheid zorgt voor crisisopvang of nachtopvang voor mensen die 's avonds laat aankomen en niet meteen naar een stad of gemeente kunnen worden doorgestuurd. Vandaar wordt er opvangcapaciteit gecreëerd, in een erg goede samenwerking met het Brussels Gewest en de stad Brussel. Ik wens Brussels burgemeester Close te bedanken voor het omvangrijke werk dat hij op dit vlak heeft geleverd.

Wat de verdeling van de huisvesting betreft, zitten we wekelijks samen met de premier en de ministers-presidenten. Ik wil op dit vlak ook de Gewesten bedanken voor wat zij allemaal al hebben gedaan en de grote inspanningen die al geleverd worden. Het is alleen samen dat we iets kunnen doen, en het is dankzij de drie Gewesten dat we hier een succesverhaal van kunnen maken.

J'ai eu une question de M. Moutquin quant au champ d'application:

- les ressortissants ukrainiens et les membres de leur famille dont la résidence principale était en Ukraine;

- les apatrides et ressortissants de pays tiers autres que l'Ukraine qui ont bénéficié d'une protection internationale -un réfugié reconnu en Ukraine entre forcément dans les conditions de cette directive ainsi que les membres de sa famille (le conjoint ou le partenaire, l'enfant mineur célibataire, y compris celui du conjoint, qu'il soit légitime, né hors mariage ou adopté et autres parents proches qui vivaient au sein de l'unité familiale).

Ik heb vragen gekregen van de collega's Daems en Rigot over het toepassingsgebied, en of dat niet verruimd zou kunnen worden. Er werd ook gevraagd of het niet aangewezen zou zijn nationaal te beslissen om grotere groepen mensen bescherming te geven.

De richtlijn van de Commissie over het toepassingsgebied wordt geanalyseerd. Normaal gezien worden de richtsnoeren van de Commissie vandaag gepubliceerd. Dat is belangrijk.

Wat België betreft, ben ik van mening dat, conform de algemene principes die algemeen gelden in het vreemdelingenrecht, derdelanders die op veilige wijze kunnen terugkeren naar het land van herkomst geen tijdelijke bescherming nodig hebben in ons land. Dat heb ik daarstraks al duidelijk gemaakt. Mij lijkt het logisch dat een Amerikaan die studeert in Oekraïne vooral moet worden geholpen om terug te kunnen keren naar de Verenigde Staten. Het lijkt me evenzeer logisch dat een Senegalees die aan het werk was in Oekraïne vooral moet worden geholpen om Oekraïne veilig te verlaten, zodat die vervolgens kan terugkeren naar Senegal.

We moeten realistisch zijn. Het zal een heuse uitdaging zijn om al wie nood heeft aan onze bescherming goed op te vangen. Op dat vlak moet er dus een objectief verschil worden gemaakt tussen een Oekraïner, of wie als vluchteling is erkend in Oekraïne, en personen die helemaal geen nood aan bescherming hebben. Oekraïners kunnen niet terug, in tegenstelling tot andere derdelanders. Ik wou gewoon even dat onderscheid duidelijk maken. Het land, de huidskleur of de kleur van de ogen hebben daar niets mee te maken. We maken puur het logische onderscheid tussen iemand die vlucht voor de oorlog en niet terug kan, versus iemand die dat wel kan.

Mocht iemand alsnog aangeven niet erkend te zijn als vluchteling, maar wel nood te hebben aan bescherming, dan bestaat uiteraard het recht op asiel. Het staat iedereen vrij om in dat geval een asielaanvraag in te dienen.

Ik kom nu tot de rol van de lokale besturen en de provincies.

Comme je viens de le dire, depuis le début de cette crise, nous avons travaillé en étroite collaboration avec le Centre de crise National. Sa grande expertise nous permet d'échanger efficacement des informations avec tous les acteurs impliqués à tous les niveaux politiques.

L'une des plateformes standards dans une telle gestion de crise est une consultation structurelle avec les gouverneurs. Ils sont les intermédiaires pour la transmission sans ambiguïté des informations aux autorités locales. Cette information va évidemment dans les deux sens. Nous tenons donc fort compte des commentaires des autorités locales pour rendre nos procédures aussi conviviales que possible et pour assurer une coopération harmonieuse avec les villes et les communes. En outre, nous entretenons de très bons contacts avec le VVSG, l'UVCW et Brulocalis afin de fournir des précisions aux administrations locales si nécessaire.

In de praktijk blijkt het overgrote deel van de toewijzingen door Fedasil zeer vlot en correct te verlopen. Het dispatchingteam in Paleis 8 contacteert de lokale coördinator en geeft hem in dit gesprek alle relevante informatie mee: de concrete adressen, de gezinssamenstelling, het tijdstip van aankomst. Op die manier werden ondertussen al meer dan 2.700 Oekraïners toegewezen aan crisishuisvestingsplaatsen in de verschillende steden en gemeenten. Wat mij betreft, is dat op dit moment dus een succes, zowel voor Fedasil als voor de lokale besturen die zich inzetten, maar de weg is uiteraard nog zeer lang.

Gelukkig hebben we dus zeer snel een actie op poten gezet waarbij we aan de lokale besturen hebben gevraagd of zij collectieve en individuele opvangplaatsen – dat laatste via de actie 'PlekVrij' – hadden. Indien we dat niet hadden gedaan, zouden we vandaag met gigantische problemen zitten.

Is dat genoeg? Helemaal niet. Daarom is er nood aan veel initiatieven, gaande van noodopvangstructuren en noodopvangdorpen, als het moet, tot collectieve opvangplaatsen in de verschillende steden en gemeenten. Ook daar wil ik echter niet te veel voor mijn beurt spreken, maar ik merk dat de regio's daar volop mee aan de slag gaan.

Er zijn ook veel vragen gesteld over de opvangplaatsen van Oekraïners. Vanuit de federale overheid organiseren wij dus de federale noodopvang, maar we moeten mensen zo snel mogelijk kunnen doorsturen naar de lokale crisishuisvestingsplaatsen die de gemeenten hebben doorgegeven via de actie die we hebben ondernomen.

Alle beschikbare plaatsen worden momenteel via de lokale besturen in een *housing tool* verzameld. Dat is een IT-tool die werd ontwikkeld door het Nationaal Crisiscentrum om een duidelijk overzicht van het eerste aanbod te kunnen bieden, met het oog op een vlotte dispatching door Fedasil. Dat staat uiteraard niet in de weg dat de Gewesten hun engagement om het aanbod te verhogen, kunnen blijven opnemen en dat zij kunnen voorzien in bijkomende plaatsen op lokaal niveau. Op dit moment staan er dus 39.733 plaatsen in onze *housing tool* en zowel de privésector als particulieren hebben zich geëngageerd om mee deel uit te maken van de oplossing.

Ik weet ook dat de Gewesten de ambitie hebben en mee hebben gekregen om tegen het einde van de maand in 30.000 plaatsen te voorzien. Dat zal uiteraard noodzakelijk zijn, vanuit de hypothese dat het aantal aanvragen stevig zal stijgen. Dan moeten we kunnen volgen en dat is niet evident. Daarom is het belangrijkste aspect om niet naar elkaar te kijken en zich af te vragen wat de ander zal doen, maar wel om te kijken wat we samen kunnen doen. Dit vergt immers een oplossing die we alleen samen tot een goed einde kunnen brengen.

Wat de registratie betreft, kan ik nog het volgende zeggen. Sinds het begin van het conflict in Oekraïne hebben we zeer snel het aantal personen uit Oekraïne dat zich aanbiedt bij het Klein Kasteeltje, zien toenemen. Daarom hebben we ook meteen zeer snel een nieuw aanmeldcentrum gecreëerd. Dat was in eerste instantie in een voormalig ziekenhuis. Het is goed dat we dat hebben gedaan. Sommige mensen hebben ook de vraag gesteld waarom zij een andere procedure en een ander traject krijgen. Ik denk dat het goed is voor iedereen dat Oekraïners in een apart groot registratiecentrum terechtkomen. Dat zorgt er ook voor dat men aan het Klein Kasteeltje het werk kan doen dat gefocust is op de doelgroepen die niet onder de tijdelijke bescherming vallen.

Heureusement, grâce à la Ville de Bruxelles et au CPAS, nous avons pu rapidement utiliser les locaux de l'Institut Jules Bordet.

Par ailleurs, je tiens à remercier tous les services qui ont permis qu'en 48 heures, un nouveau centre d'enregistrement soit mis en place au Palais 8 du Heysel. Plus de 2 000 personnes peuvent y être enregistrées par jour. Les gens travaillent de 8 h à 22 h. Ils font un travail remarquable, et je les en remercie.

De opzet van het registratiedispatchingcentrum is een reusachtig werk van de Dienst Vreemdelingenzaken, Fedasil, het Rode Kruis, het Nationaal Crisiscentrum, de Civiele Bescherming en de federale en lokale politie. Een centrum dat 7 dagen op 7 open is, vormt een grote uitdaging. Personen die tot dan binnenkomen, dienen dan ook nog eens geregistreerd te worden en een plaats toegewezen te krijgen.

De medewerkers werken ter plaatse tot 's avonds laat. Er werden mobiele toiletten geplaatst, gisteren nog meer dan eergisteren, en vandaag nog meer dan gisteren. Het is continu bijwerken. De printers en computers werden in elkaar gestoken en de dag zelf meteen gebruikt. We zien ook wel dat de capaciteit van registratie gisteren hoger lag dan de dag ervoor. Het is een kwestie van de medewerkers geroutineerd te laten worden, net zoals bij de vaccinatiecentra, waar dag na dag door samenwerking de capaciteit verhoogd werd. De focus van de verschillende diensten werd de voorbije werken gericht op het verhogen van de centrale registratiecapaciteit.

Wat de decentrale wijze betreft, een multiplicatie van de registratiecapaciteit op decentraal niveau brengt uiteraard gigantische uitdagingen met zich mee op het vlak van het beheer van de processen, personeel en, vooral, apparatuur. Het is niet zo dat de politie zomaar Printrakcomputers en screeningsapparatuur, die men nodig heeft om duidelijke veiligheidsscreenings en registratiescreenings te doen, ter beschikking heeft voor 10 verschillende steden en gemeenten. Het is ook niet evident om voldoende personeel te vinden dat dat overal zal doen. Het was eerst een kwestie van centraal in Brussel de dienst te versterken. De volgende fase

is bekijken of er mogelijkheden zijn om te decentraliseren, maar evident is dat niet, wees u daar alstublieft van bewust.

We hebben op dit moment 42 loketten en we willen dat aantal verhogen tot 66, in paleis 8, opnieuw om in Brussel de zaken te versterken.

Une capacité d'urgence est prévue au niveau fédéral. À cette fin, nous avons l'intention de créer 5 000 places d'accueil d'urgence. Dans ce contexte, un centre d'hébergement d'urgence a été ouvert, aujourd'hui, à Woluwe-Saint-Lambert où 1 500 personnes pourront être hébergées à long terme. Ces places sont donc complémentaires aux places régulières du réseau d'accueil de Fedasil.

De heer Vandenput stelde vragen over veiligheidsscreenings. Deze worden inderdaad uitgevoerd. Bij de registratie worden de identiteitsgegevens genoteerd. De Dienst Vreemdelingenzaken geeft de informatie door aan de bevoegde veiligheidsdiensten, zoals de Staatsveiligheid, ADIV en de federale politie, en doet zelf ook een check van de ANG en de SIS-databank.

Dat is volgens mij belangrijk. Zorgt dit voor een vertraging van de procedure? Wellicht wel. Als we dit allemaal niet zouden doen, dan zouden mensen op enkele minuten tijd door de hele procedure lopen, maar dat is niet verstandig. Er moet een screening gebeuren.

Ik hoor soms zeggen dat er mensen bij zijn die helemaal niet uit Oekraïne komen. Daarvoor dient de screening nu precies. Op dat vlak is het goed dat de diensten dit werk doen. Zowel de politie als de Dienst Vreemdelingenzaken zijn ter plaatse. Ik ben hen dankbaar voor het werk dat ze daar verrichten.

Il est bien sûr essentiel que les réfugiés ukrainiens soient bien informés. À cette fin, nous avons ouvert le site internet info-ukraine.be, qui est constamment mis à jour. Plusieurs pages ont été traduites en ukrainien. Les personnes enregistrées auprès de l'Office des étrangers reçoivent aussi une brochure d'information sur la protection temporaire. À la gare du Midi, un centre a été ouvert par Brussels Help afin d'informer les réfugiés ukrainiens.

Wat de huisvesting betreft van personen die Oekraïne ontvluchten, is er het concept nooddorpen, dat ik enkele dagen geleden gelanceerd heb. Ik ben de verschillende regio's dankbaar om hier meteen mee aan de slag te gaan. Ook de Vlaamse overheid is aan het bekijken of er nooddorpen kunnen gebouwd worden. Is dat overshooting? Misschien wel. Misschien komen er geen 200.000 mensen. Misschien krijgen we straks een nieuwsflits dat er een akkoord is tussen Rusland en Oekraïne. Dat zou een goede zaak zijn, maar intussen kunnen wij ons niet de luxe veroorloven om af te wachten en toe te kijken hoe een en ander wordt opgelost. Dus moeten we het nodige doen.

De organisatie van al deze plaatsen en de controle van de kwaliteit liggen op het regionale niveau. Uiteraard is het voor iemand met tijdelijke bescherming ook mogelijk om zich tot de privémarkt te wenden, al kennen we ook de grote uitdagingen wat het woonbeleid betreft.

Ik heb ook al een interministeriële conferentie georganiseerd met de bevoegde ministers van Wonen en de lokale besturen, om te bespreken hoe we hier op de beste manier kunnen samenwerken. De verschillende bevoegdheden zijn duidelijk, maar het is opnieuw een kwestie van samenwerking.

Wat de vragen over de gezinnen betreft, begrijp ik dat er zeer veel vragen zijn over de veiligheid van opgevangen personen. De heer Segers heeft hierover veel vragen gesteld. 'PlekVrij' heeft er vooral voor gezorgd dat we de vele gezinnen die zich kandidaat hebben gesteld om thuis vluchtelingen op te vangen, op de juiste manier kunnen coördineren. De opvang van vluchtelingen is immers allemaal heel nobel, maar makkelijk is het niet. Het is belangrijk dat opvanggezinnen mee omkaderd worden.

We zagen dat er heel veel burgers waren die zich via sociale media hebben georganiseerd om mensen thuis op te vangen. Er zijn overal Facebookgroepen van mensen die een en ander allemaal zelf zullen organiseren. Ik denk dat het belangrijk is dat het niet op die manier gebeurt. Vandaar de oproep om via lokale besturen te gaan en niet via een Facebookgroep. Dan is er immers geen controle.

Het is ook belangrijk om de mensen die aanschuiven voor een registratie aan de Heizel goed te beschermen. Dat doen we dus ook. Er zijn immers personen die zich aan de Heizel komen aandienen, als een goede burger. En ja, er zitten heel veel goede burgers tussen, die niet liever willen dan zich naar de

Heizel te begeven van zodra ze beelden zien van mensen die aanschuiven. Ze zeggen: "Kom maar mee met mij. Zeg maar aan de organisatie dat je geen opvang nodig hebt, je kan bij mij terecht." Ook daar moeten wij ervoor zorgen dat wij de mensen beschermen en dus worden ook personen gecontroleerd die vaak met heel goede bedoelingen de mensen willen helpen. Dat kan echter het best niet op die manier gebeuren. Samen met de minister van Binnenlandse Zaken wordt er een screening uitgewerkt voor de gezinnen die zich kandidaat stellen, uiteraard binnen de grenzen van het regelgevende kader.

Er worden vandaag ook al personen toegewezen aan gastgezinnen, maar uiteraard gaat de voorkeur uit naar publieke opvangstructuren, wat het proces ook vergemakkelijkt om het gezin de tijd te geven om verder geïnformeerd te worden. Op dit moment geven heel wat personen aan dat zij geen nood hebben aan opvang, omdat zij zelf al een alternatief hebben. Het is belangrijk dat wij ook die personen niet uit het oog verliezen. Wij moeten ook voor hen nagaan welke opvang dat precies is. Daarom heeft Fedasil een brochure ontwikkeld voor mensen die zeggen dat zij geen opvang nodig hebben. Zo kunnen zij toch goed worden geïnformeerd en krijgen zij een eerste toelichting. Er wordt hun een telefoonnummer meegedeeld dat zij kunnen bellen in het geval dat zij toch nood zouden hebben aan verdere ondersteuning.

Ik zal nu ingaan op de matching van vluchtelingen met gezinnen. Op dit moment bekijkt Fedasil na de registratie bij de Dienst Vreemdelingenzaken of er een opvangnood is. Er wordt nagegaan waar er een plaats beschikbaar is die voldoet aan de noden inzake familiesamenstelling, medische noden enzovoort, en er wordt ook rekening gehouden met de informatie die beschikbaar is in de *housing tool*.

Voor niet-begeleide minderjarigen is het uiteraard niet de bedoeling dat zij bij particulieren worden opgevangen. Ik sta ook in nauw contact met de deelstaten om de gepaste opvangplaats te vinden voor minderjarigen binnen het door de overheid voorziene kader. Opnieuw is dat een gedeelde bevoegdheid, maar samenwerking is *the key*.

Ik heb ook vragen gekregen over de opvang van niet-Oekraïense asielzoekers. Samen met Fedasil blijven wij werken aan het openen van bijkomende opvangplaatsen voor asielzoekers. Ook de uitstroom is van groot belang. Laat mij duidelijk zijn: de opvangnood van andere asielzoekers staat ook hoog op de agenda.

Iedereen heeft recht op een gepaste ondersteuning, maar het is vooral belangrijk dat wij werken aan de uitstroom door versnelde procedures bij het CGVS. Nu wij in code geel zijn en men bij het CGVS niet meer moet werken met heel wat moeilijkheden ten aanzien van quarantaine verplichtingen en maatregelen, ben ik er ook van overtuigd dat het CGVS in staat zal zijn om de uitstroom mee te versnellen. Wij beseffen dat de uitstroom bij een positief antwoord ook een impact zal hebben op de reguliere huizenmarkt van erkende vluchtelingen, dus daar moeten wij ook rekening mee houden.

Het spreekt voor zich dat wij ook onze verantwoordelijkheid zullen nemen ten aanzien van niet-Oekraïense vluchtelingen. Sommige mensen stellen vragen over echte versus niet-echte vluchtelingen, maar daarop zijn al antwoorden gegeven in de plenaire vergadering.

Ik ben blij dat de lokale overheden zich bereid tonen om vluchtelingen uit Oekraïne op te vangen. Het is moeilijk om te voorspellen wat wij zullen doen na de opvang van Oekraïners, omdat wij daar voor een stuk afhankelijk zijn van hoelang het zal duren, mevrouw Daems. De opvangcrisis blijft uiteraard een realiteit. Samen met Fedasil moeten wij bekijken hoe wij verder werk maken van de bufferplaatsen en de capaciteit.

Wat betreft de initiatieven op Europees niveau om misbruik te voorkomen, kan ik meedelen dat de Europese Commissie aan de lidstaten vraagt dat buitenlanders die in Oekraïne wonen en die geen aanspraak maken op tijdelijke bescherming, na binnenkomst kunnen doorreizen naar hun land van oorsprong of van gewone verblijfplaats. Om situaties van illegaal verblijf te voorkomen, worden de lidstaten aangemoedigd om bijstand te verlenen bij hun repatriëring of een regularisatie, al naargelang het geval. Het permanente korps van Frontex kan worden ingezet om de begeleide vertrekken te ondersteunen. Wij zullen zoveel mogelijk ondersteuning geven. Ook verschillende landen van herkomst werken mee met de repatriëring van hun onderdanen die bijvoorbeeld in Polen, Hongarije, Slowakije of Roemenië zijn gestrand. Daarvan zijn al heel veel mensen teruggekeerd naar hun land van herkomst, door de uitstekende samenwerking met verschillende landen, bijvoorbeeld India en andere.

Wat fraude betreft, het volstaat niet om te verklaren dat men Oekraïner is of tot een van de categorieën behoort, men moet uiteraard documenten voorleggen.

Er werden vragen gesteld over indicaties van uitbuiting en mensenhandel. Daar moeten we uiteraard waakzaam voor zijn. Het is belangrijk dat mensen goed geïnformeerd worden. Die vragen heb ik voor een stuk al beantwoord.

De vragen over de Europese afspraken rond de terugkeer van mensen uit derde landen heb ik ook al grotendeels beantwoord, maar ik geef toch graag mee dat Frontex en organisaties als de IOM meewerken aan de veilige terugkeer van mensen uit derde landen. Dergelijke personen krijgen bij hun aankomst in de EU een visum met een beperkte geldigheidsduur. Ze worden daarna zo goed mogelijk geholpen om vanuit het land van aankomst contact te zoeken met het land waarvan ze de nationaliteit bezitten. De meeste betrokken lidstaten hebben dan ook contacten met die landen. Derdelanders die vanuit Oekraïne in België aankomen zullen eveneens geholpen worden om in veilige omstandigheden naar hun land van herkomst terug te keren.

Pour conclure, monsieur De Smet, les personnes qui souhaitent retourner dans leur pays d'origine peuvent également solliciter l'aide de Fedasil au moyen du guichet de retour. En temps normal, en l'absence d'une crise de l'accueil, elles peuvent aussi bénéficier d'un accueil par Fedasil. En ce moment, cela n'est pas possible, vu la saturation du réseau d'accueil. Un travail est, par conséquent, nécessaire en vue de renforcer globalement nos services.

Er waren nog twee andere vragen over de voogden.

Les mineurs non accompagnés ukrainiens qui s'enregistrent auprès de l'OE sont signalés au service de tutelle tout comme les autres MENA. À la suite de ce signalement, le service de tutelle désignera un tuteur. Il y a un délai d'attente. Le ministre de la Justice est compétent à cet effet. On peut constater que la plupart des MENA ukrainiens sont accompagnés des membres de leur famille. Voilà un élément important à signaler! Ce n'est pas parce que l'on arrive avec le statut de MENA que l'on arrive seul. Tous les MENA ukrainiens qui arrivent en Belgique sont des MENA qui arrivent avec un cousin, un oncle, une tante, etc. Ils sont officiellement MENA de par la définition mais ne sont pas seuls. Ceux qui n'ont pas de lieu d'accueil seront orientés vers leur famille.

La Conférence interministérielle sur le thème des MENA devrait normalement avoir lieu ce vendredi. Espérons-le, car nous sommes en temps de crise! Nous verrons ce que nous pourrons faire. Malheureusement, vu la situation d'urgence, la CIM devra être reportée mais à quand? Cela reste à voir.

En attendant, tous les services au niveau fédéral et dans les entités fédérées continuent de se consulter et de travailler ensemble sur cette question importante. Pour ce qui est de la capacité d'accueil des MENA en général, Fedasil cherche à développer de nouvelles capacités.

Het is moeilijk om een inschatting te maken van het aantal niet-begeleide minderjarigen uit Oekraïne dat in België zal aankomen. Mijn diensten hebben tot nu toe wel een duidelijk zicht op het aantal niet-begeleide minderjarigen uit Oekraïne die zich sinds 24 februari lieten registreren in het registratiecentrum Bordet of in Paleis 8 op de Heizel. Tot en met 13 maart ging het om 53 minderjarigen, maar het is mogelijk en zo goed als altijd het geval dat ze hier aankomen met een tante, oom, neef of nicht. Het is dus niet de bedoeling dat deze minderjarigen die tijdelijke bescherming genieten worden opgevangen in een observatie- en oriëntatiecentrum van Fedasil. Ze zullen er dus enkel in zeer uitzonderlijke situaties voor korte duur worden opgevangen. Ik sta ook in contact met minister Beke en minister Glatigny om gepaste opvang te vinden, ook voor deze minderjarigen.

Het is belangrijk dat minderjarigen snel een voogd krijgen toegewezen indien ze hier helemaal alleen zijn. De minister van Justitie levert hiervoor grote inspanningen.

01.14 Darya Safai (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, de gastgezinnen kunnen dus niet door de politie worden gescreend, wat het moeilijker maakt om deze kwetsbare mensen te beschermen tegen eventueel misbruik. Het overgrote deel van de Oekraïense vluchtelingen bestaat uit vrouwen en kinderen. Dat brengt de nodige risico's met zich mee. Een oorlog is een chaotische situatie waarin mensen niet altijd een keuze kunnen maken. Vaak is er ook sprake van trauma's. Dat maakt vluchtelingen kwetsbaar, vooral vrouwen en kinderen. Daarom moeten we alles in het werk stellen om ervoor te zorgen dat deze kwetsbare mensen uit de handen van mensenhandelaars en eventuele misbruikers blijven.

01.15 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, het is een beetje spijtig dat u de hete

aardappel op verschillende vlakken doorschuift naar anderen. De noodopvang schuift u door naar de Gewesten. Voor een deel is dat terecht, maar het is jammer dat u niet erkent dat u een deel van de verantwoordelijkheid draagt. Wij hebben in dit land een zeer groot opvangnetwerk, met meer dan 30.000 plaatsen, maar op het moment waarop er oorlog uitbreekt in Europa zijn die plaatsen niet beschikbaar om Europese vluchtelingen op te vangen. Dan klopt er iets niet.

Dat is natuurlijk niet alleen uw verantwoordelijkheid, dat is ook de verantwoordelijkheid van uw vele voorgangers, die totaal hebben gefaald in het voorzien in een asielopvangnetwerk dat er staat wanneer het nodig is. Dat blijkt nu niet het geval te zijn. Het is jammer dat u dat niet met zoveel woorden erkent.

De tweede hete aardappel die u doorschuift, is die van de leeflonen en de discussie daarover. Daarover blijkt er immers zeer veel onenigheid te zijn binnen de regering. Eerste minister De Croo heeft die vraag vanochtend genegeerd. U zegt nu dat er geen volledig leefloon zal komen bij gratis huisvesting. Mevrouw Almaci zei daarnet in het Vlaams parlement bij *Villa Politica* dan weer dat dit wel zo zal zijn. Er is daarover dus toch nog heel wat onduidelijkheid.

In plaats van het gewoon door te schuiven naar minister Lalieux, had ik graag gehad dat u ook die verdeelsleutel toelicht. Wat valt er precies onder die gratis huisvesting? Hoe zit het dan met het loon wanneer die mensen in gratis huisvesting terechtkomen? U zegt dat het geen honderd procent van het leefloon zal zijn. Wat blijft er dan wel nog over? Dat is behoorlijk onduidelijk. Het is echter wel belangrijk, zeker aangezien er nog massaal veel Oekraïense vluchtelingen bij zullen komen, dat wij daarover op korte termijn duidelijkheid krijgen, want een al te hoog leefloon is onwenselijk en onbetaalbaar.

Ik heb een interpellatie ingediend. Daar hoort een motie bij, met een aantal concrete voorstellen, die ik heel kort zal toelichten.

Ten eerste is het heel belangrijk dat we de toekenning van het nieuwe Europese beschermingsstatuut strikt beperken tot diegenen waarvoor het is bedoeld, met name Oekraïense staatsburgers en erkende vluchtelingen uit Oekraïne. Ik ben wel bij dat u, in tegenstelling tot de heer De Croo, die richting uit gaat en dat ondersteunt. Het misbruik en de fraude moeten echt worden aangepakt.

Net nog kwam er een bericht binnen van de voorzitter van de Duitse politievakbond, die meldt dat er zich heel wat Sinti- en Romazigeuners hebben vermengd met de Oekraïense vluchtelingenstroom naar Duitsland en West-Europa. Dat is een zoveelste bewijs van de fraude en het misbruik dat momenteel op gigantische schaal plaatsvindt en dat ons zal overspoelen als we daar niets aan doen. U hebt het misbruik niet meteen erkend, maar u hebt het ook niet ontkend, zoals de heer De Croo vanmorgen heeft gedaan. U zegt dat, als bij de screening ontdekt wordt dat er mensen tussen zitten die niet uit Oekraïne komen en die geen recht hebben op bescherming, die moeten worden teruggestuurd of gerepatriëerd, maar wat gebeurt er als ze dat niet willen? Dan geven we hun gewoon opnieuw een papieren bevel om het grondgebied te verlaten en dan belanden ze hier in de illegaliteit. Misschien is dat voor velen van hen wel de bedoeling. Misschien is dat wel net de reden waarom ze naar hier komen. Ze weten dat ze wellicht geen bescherming of verblijfsvergunning zullen krijgen, maar de illegaliteit is voor velen van hen, zeker voor de Roma- en Sintizigeuners bijvoorbeeld, al voldoende.

We hebben dus toch een andere aanpak nodig dan die die u vandaag voorstelt. Er moeten maatregelen worden genomen om onderdanen van derde landen meteen terug te sturen naar hun land van herkomst. U haalde het voorbeeld aan van een Amerikaanse student. Op de video's, foto's en berichten die we momenteel doorkrijgen vanuit Oekraïne lijkt het meestal niet te gaan om Amerikaanse studenten. Die zijn natuurlijk wel makkelijker terug te sturen naar hun land van herkomst. Meestal zal het gaan om anderen, die net iets moeilijker terug te sturen zijn naar hun land van herkomst. U zegt ze te zullen helpen. In sommige gevallen zullen we hen moeten dwingen om terug te keren. Helpen impliceert dat ze van goede wil zijn, terwijl we vandaag zien dat velen onder hen niet van goede wil zijn. Eigenlijk willen zij misbruik maken van de situatie, misbruik maken van het Oekraïense leed.

In de rest van de motie heb ik nog heel wat andere concrete voorstellen ingeschreven die ons kunnen helpen om de crisis waarvan we aan de vooravond staan de baas te kunnen. Ik reken daarvoor zoals steeds op uw constructieve steun.

01.16 Nathalie Gilson (MR): Merci monsieur le secrétaire d'État pour vos réponses très circonstanciées. Vous avez parlé de la communication, du site Internet, de la traduction des dépliants, etc. Mais vu le nombre

de groupes sur Facebook, j'ai une demande qu'il y ait une page officielle Facebook du gouvernement belge pour centraliser les informations à cet endroit, très consulté par les réfugiés. Je n'ai pas entendu de manière claire si des possibilités de décentraliser le point d'entrée seront mises en place. Comme vous, je remercie tout le personnel qui travaille pendant des heures incroyables pour concrétiser cet accueil, mais je pense qu'on pourrait utilement réfléchir à une décentralisation et à un système de réservation de rendez-vous par Internet.

En tout cas, merci à vous aussi pour tout ce que vous faites pour le gouvernement, pour l'image de la Belgique, pour vraiment montrer que celle-ci est à la hauteur de cet enjeu incroyable que nous vivons actuellement et pour répondre au mieux à la détresse de toutes les personnes provenant d'Ukraine.

01.17 Hervé Rigot (PS): Monsieur le secrétaire d'État, je voudrais tout d'abord réagir concernant l'attitude à l'égard des étudiants et ressortissants non ukrainiens qui ont dû fuir l'Ukraine. Je dois avouer que je ne partage pas votre avis. En effet, il me semble que, ce qui les mène à fuir l'Ukraine, c'est la guerre et le danger pour leur vie, et non le choix d'arrêter des études ou de quitter une situation professionnelle dans le cas de non-Ukrainiens qui étaient domiciliés dans ce pays. Il faut au minimum une option de transition sûre, organisée, qui permettrait à ceux qui doivent quitter l'Ukraine et qui arrivent en Belgique, s'ils le souhaitent, de repartir vers leur pays d'origine. Si l'étudiant qui suivait des études en Ukraine et souhaite retourner chez lui a dû transiter par chez nous, nous devons l'aider lui aussi.

L'Espagne a mis en place une autre option, en étendant la protection temporaire aux étudiants qui fuient la guerre. Pourquoi ne l'envisagerions-nous pas? Nous pourrions, avec le concours des académies, permettre aux étudiants qui sont dans les conditions d'un visa pour études de poursuivre leurs études chez nous. Cela leur éviterait une double peine: avoir quitté l'Ukraine à cause du danger et devoir renoncer à leur cursus.

Ensuite, je partage votre avis concernant le centre d'enregistrement et l'incroyable mobilisation du personnel. On peut avoir l'impression que c'est la routine, que c'est facile, mais ce n'est pas la vie normale d'une administration de se mobiliser sept jours sur sept, vingt-quatre heures sur vingt-quatre. Ce sont des personnes engagées, volontaires, qui le font. Elles ont choisi de s'investir dans une mission. Je leur dis bravo pour leur énergie. Il faut les remercier et leur donner des perspectives. Je rappelle qu'il y a quelques semaines ces membres du personnel étaient en grève pour réclamer des moyens afin d'accomplir leur mission.

Par contre, je ne comprends pas que vous disiez qu'il est impossible de décentraliser le centre d'enregistrement, alors que ce serait certainement profitable à ceux qui arrivent en Belgique. Tout le monde n'arrive pas à Bruxelles. De plus, ce serait plus simple pour certaines grandes villes. Dans le cadre de la crise covid, on a su mettre en place un système de traçage et de nombreux centres de vaccination. Je me dis que si on a su le faire de façon remarquable dans ce domaine, on doit avoir la capacité et l'expertise pour le faire également au niveau de l'enregistrement des réfugiés.

Vous avez évoqué l'information à l'égard des victimes, des familles qui hébergent ainsi que des CPAS et des communes. Cet après-midi, en commission des Affaires sociales, la ministre de l'Intégration sociale, Mme Lalieux, était également interrogée sur le délai de 90 jours avant un enregistrement. Elle a indiqué que ce délai de 90 jours est effectivement toléré. Par contre, si on veut bénéficier de l'aide médicale, de l'accompagnement social et de l'aide financière, il faut impérativement s'enregistrer. Il faut que ce message parvienne aux communes, aux CPAS et aux Ukrainiens qui arrivent chez nous, même si je sais que ce n'est pas simple. Il le faut pour qu'ils ne soient pas dans une situation qu'ils n'ont pas souhaitée et qu'ils n'en subissent pas de préjudice.

Un autre volet est la traite des êtres humains. Là où il y a de la souffrance, il y a heureusement de la solidarité. Elle est là, et elle est magnifique depuis le début. Mais il y a aussi des abus et des profits. Partout où il y a de la souffrance, il y a des gens pour en profiter. C'est malheureusement le lot de certains. C'est la raison pour laquelle nous avons mis en place une commission de lutte contre la traite des êtres humains, dans le but d'améliorer la lutte contre ces comportements. Il faut également de la vigilance face au danger. Quand on est ukrainien et qu'on va s'installer dans une famille qui est au Heysel, on ne sait pas où l'on va arriver. Il faut donc mettre des clics de sécurité.

Pourquoi ne pas solliciter systématiquement les communes et des polices locales? Je défends pourtant l'allègement de la charge des communes. Dès l'instant où une famille ukrainienne ou un Ukrainien s'installerait dans la commune, systématiquement, quoi qu'il arrive, il faudrait faire un contrôle de moralité

des personnes accueillantes et vérifier la qualité et la salubrité du lieu d'accueil. Il ne faudrait pas que les conditions d'accès au logement et de protection ne soient pas respectées, et certainement pas qu'on ait un risque de traiter avec des personnes dont le casier judiciaire est plus que défaillant.

Pour les MENA, je ne manquerai pas de m'adresser à votre collègue, le ministre de la Justice, pour poser des questions relatives à la tutelle. Il faut mettre le turbo pour la protection des MENA. J'entends bien qu'on est dans une situation d'urgence. Vous dites que cette urgence empêche la Conférence interministérielle de se réunir. On était aussi dans l'urgence quand il y a eu le covid, et la CIM ne pouvait pas se réunir. Aujourd'hui, on est dans l'urgence avec l'Ukraine et la CIM ne peut toujours pas se réunir. Pourtant l'urgence touche ici directement l'objectif, c'est-à-dire aider les mineurs non accompagnés, notamment ceux qui viennent d'Ukraine. Si l'urgence est l'Ukraine, alors l'urgence est aussi les mineurs en provenance d'Ukraine. Il faut donc taper du poing, prendre votre téléphone, dire à vos collègues qu'il faut trouver le temps de se rencontrer et apporter une réponse. C'est essentiel.

Par ailleurs, il faudra une vigilance de la part des CPAS et de tout le monde afin que l'aide soit apportée justement, humainement, solidairement, et en faisant en sorte que chacun y donne de son énergie et de sa motivation.

Enfin, on attend aussi de l'État, du fédéral, même si chacun a ses compétences, qu'il pilote. Je compte donc sur vous pour piloter avec le gouvernement ce qui est véritablement une urgence humanitaire.

01.18 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, in verband met het leefloon zegt mevrouw Almaci in het Vlaams Parlement iets anders. De ene zegt dit, de andere dat. Als burgemeester heb ik vorige week een mail ontvangen van de POD Maatschappelijke Integratie met concrete instructies. Die luiden dat de begunstigden van tijdelijke bescherming aanspraak kunnen maken op het equivalent leefloon, en dat dat recht kan worden geopend op het moment dat de betrokkene ingevolge de afgifte van het attest van tijdelijke bescherming wordt ingeschreven in het Vreemdelingenregister. Er staat nergens dat van dat leefloon huurgeld moet worden afgetrokken in geval van collectieve opvang.

Wij hebben een ander voorstel. We willen ook geen twee categorieën van vluchtelingen invoeren. Volgens mij kunnen we het best een aparte soort kaart voor tijdelijk ontheemden in het leven roepen. Met die kaart heeft iemand recht op collectieve opvang. Zeker als het ernaar uitziet dat het lang gaat duren, pleit ik eerder voor collectieve opvang, want niet-collectieve opvang kan wel tijdelijk, maar op lange termijn is collectieve opvang beter. Daar krijgen ze weekgeld (100 euro voor een gezin, 50 euro voor een alleenstaande), kindergeld voor de kinderen, gratis onderwijs... En ze kunnen gaan werken. Dat is ons voorstel. Volgens onze juristen is het perfect mogelijk zo iets uit te werken.

Voor mij gaat het niet op om mensen zowel een leefloon als gratis huisvesting te geven. Dat moet grondig verduidelijkt worden. We zullen daar morgen de premier en mevrouw Lalieux over ondervragen, om te weten welke instructies de gemeenten zullen krijgen. Nu kloppen de mensen dagelijks aan bij het OCMW om het leefloon te vragen, en is er complete onduidelijkheid. Sommige mensen worden collectief of bij mensen thuis opgevangen, of bij familie en vrienden. Wat moeten we juist doen? Welk geld moeten we uitkeren? Wij weten het niet. De VVSG weet het ook niet. Los die onduidelijkheid op. Kies voor een ander model, zeker niet voor het leefloonmodel, ook als daar een paar honderd euro van wordt afgetrokken in geval van opvang.

Wat ten slotte die screening betreft, hoeveel mensen zijn op het vlak van identificatie door de mand gevallen en blijken geen Oekraïners? Ik zal dat schriftelijk opvragen. Hoeveel mensen zijn er tegengehouden bij de veiligheidsscreening? Er werden er al een tienduizendtal gescreend. Wat is daarvan het resultaat? Dat zijn toch zaken waarop we hier vandaag toch wat meer zicht hadden kunnen krijgen.

01.19 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Wat dat laatste punt betreft, u moet correct blijven. Als u een vraag indient waarin het gaat over informatie over de Oekraïncrisis, kunt u moeilijk van mij verwachten dat ik meteen cijfermatig antwoord op de, weliswaar terechte, vragen die u nu stelt.

De **voorzitter:** Mijnheer Francken heeft aangegeven dat hij ze schriftelijk zal stellen.

01.20 Theo Francken (N-VA): U geeft cijfers over het aantal aanvragen tout court, 9.700.

01.21 Staatssecretaris Sammy Mahdi: (...)

01.22 Theo Francken (N-VA): Prima. Dan zal ik die vraag schriftelijk stellen. Ik had niet goed begrepen wat u bedoelde. U zegt dat u ze zou hebben gegeven als ik ze had gevraagd. Ik zal ze dus opvragen. Het is immers interessant te weten wat daar is uitgekomen.

Ik heb ook een vraag ingediend over de screening van mensen die een huis aanbieden. De PS praat over een moraliteitsonderzoek. Wij hebben een richtlijn gekregen dat we dat niet mogen doen. Dat wordt ons verboden, onze politiezone mag dat zelfs niet doen.

We kunnen altijd een sociaal onderzoek laten uitvoeren door het OCMW. Ik weet niet of dat wel mag, maar het OCMW heeft geen zicht op eventuele veroordelingen. Het weet niet of iemand bijvoorbeeld ooit werd veroordeeld voor mensenhandel, pooierschap of huiselijk geweld. Ik steun de vraag van de PS om daarrond zo snel mogelijk een richtlijn of kader te krijgen zodat we onze politie kunnen vragen om daarnaar te kijken. Als dat misloopt, zouden er immers serieuze malheuren kunnen gebeuren.

01.23 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, bedankt voor uw uitvoerige antwoorden. Ik heb een aantal zaken genoteerd.

Wat het registratiecentrum betreft, heb ik begrepen dat het de bedoeling is om vooral in Brussel op te schalen naar 66 loketten. U zegt dat de vraag om te decentraliseren niet evident is. Voor mij is het onduidelijk of die decentralisatie er nu komt of niet.

Wat huisvesting betreft, is het duidelijk dat het federale niveau zal instaan voor crisisopvang en nachtopvang, maar dat dit uiteraard een bevoegdheid is van de regio's. U zit hierover samen met de ministers-presidenten. Ik denk dat het inderdaad belangrijk is dat we allemaal samenwerken in dit land om deze crisis op een goede manier aan te pakken.

Wat de nooddorpen betreft, is het goed dat we ons erop voorbereiden en er klaar voor zijn op het moment dat we ze zullen nodig hebben.

Ik vind de hele discussie over de leeflonen een zeer vreemde discussie. De EU-richtlijn bepaalt dat er sociale bijstand moet gegeven worden. Vorige week hebben we Jan Jambon nog horen zeggen dat het een win-winsituatie zal worden. De Oekraïense vluchtelingen zullen kunnen werken. Dat klopt ook. Ze zullen alle rechten hebben, dus ook het recht om op onze arbeidsmarkt actief te zijn. Toen zag de N-VA-fractie dit nog als een win-winsituatie voor onze samenleving. Maar nu, een week later, hangen zij een framing op alsof het om mensen gaat die allemaal een leefloon zullen trekken. Dat vind ik kwalijk.

De **voorzitter**: Ik vermoed dat de heer Francken een persoonlijk feit wil inroepen.

01.24 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, hij heeft ook verwezen naar mevrouw Almaci, dus vind ik dat ik ook de tijd mag krijgen om hierop te reageren.

Wat de sociale rechten betreft, denk ik dat het duidelijk is dat we geen onderscheid zullen maken tussen Afghaanse, Syrische of Oekraïense vluchtelingen. Zodra zij hun statuut hebben, kunnen zij beschikken over een A-kaart en komen daar sociale rechten bij.

Niemand heeft hier gepleit voor gratis opvang. Wie dat hier blijft herhalen in zijn repliek heeft niet goed geluisterd naar het antwoord van de staatssecretaris. Dat was nochtans heel duidelijk. Niemand pleit hier voor de combinatie van een leefloon en gratis huisvesting. Mensen kunnen zelf kiezen of ze zich op de reguliere huismarkt begeven. Maar omdat we weten dat dit heel moeilijk zal zijn, zullen we moeten kijken naar oplossingen.

Collectieve opvang is inderdaad een van de oplossingen. Als mensen een leefloon krijgen, vragen we daarvoor een billijke vergoeding. Ik denk dat dit voor iedereen logisch is. Ik begrijp niet goed waar deze discussie vandaan komt.

De N-VA pleit voor collectieve opvang. Is het dan de bedoeling dat zij niet bij vrienden en familie terecht kunnen? Moeten zij dan verplicht naar een collectieve opvang? Dat zou pas een nodeloze belasting voor onze overheidsdiensten zijn. Dat lijkt mij geen goede manier van werken.

Het is ook dan aan onze OCMW's om een sociaal onderzoek te voeren, net zoals bij andere mensen die recht op een leefloon krijgen.

Ik had ook vragen over de actie 'PlekVrij' en de opvang door gezinnen. Ik heb begrepen dat een screening door de minister van Binnenlandse Zaken zal worden uitgewerkt. Ik denk dat dit heel goed is. Het is goed dat de voorkeur eerst uitgaat naar publieke opvang. Gezinnen moeten de kans krijgen om zich goed te informeren over de manier waarop zij hun huis via de melding van tijdelijke woonst ter beschikking kunnen stellen.

Als het gaat over de niet-begeleide minderjarigen ben ik het met u eens, mijnheer de staatssecretaris, dat we waakzaam moeten zijn en in de eerste plaats moeten uitkijken naar gepaste opvang door de overheid. Ik hoorde verhalen van een alleenstaande oudere man die een minderjarig meisje in huis haalt. Daarvoor moeten we waakzaam zijn.

Het zou ook goed zijn, de heer Segers opperde het ook al, om de Dienst Voogdij te versterken door Oekraïners aan te nemen en hen een opleiding te geven zodat zij de voogdij van minderjarige vluchtelingen op zich kunnen nemen. Ik denk dat dit een zeer terechte bezorgdheid over deze groep van vluchtelingen is.

01.25 Theo Francken (N-VA): Mevrouw Almaci heeft een verklaring afgelegd. Wij vinden niet dat die mensen niet kunnen gaan werken. Het is goed dat die mensen kunnen gaan werken. Ik ben gewoon voorstander van een andere oplossing als het gaat over het leefloon. Niet meer of niet minder. U moet niet zeggen dat ik een stigma geef of aan framing doe. Uw partij wil ze een leefloon geven en ik heb daar vragen over. Dat mag toch nog wel in een democratie mag ik hopen. Ik heb de indruk dat ik niet alleen ben. Ik heb de indruk dat er binnen uw eigen regering een aantal mensen helemaal hetzelfde zeggen. Dat heb ik de laatste dagen en uren duidelijk gemerkt.

01.26 Eva Platteau (Ecolo-Groen): U moet dat correct weergeven. Er moeten geen leugens verspreid worden. Wat ik zeg en wat de staatssecretaris heeft gezegd, is dat niemand pleit voor gratis huisvesting en een leefloon, maar toch wordt dat hier telkens aangehaald.

01.27 Theo Francken (N-VA): Waar haalt u dat? Wie hebt u dat horen zeggen? Leugens?

01.28 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Zowel de heer Van Langenhove als u hebben dat gezegd. Wie dat zegt, heeft sowieso niet goed naar het antwoord van de staatssecretaris geluisterd.

01.29 Theo Francken (N-VA): Ik zeg alleen wat de POD Maatschappelijke Integratie mij in mijn functie als burgemeester heeft gestuurd. Meer heb ik daar niet aan toe te voegen. Ik heb niet gezegd dat het om gratis huisvesting en een leefloon ging. Ik zei dat de POD niets zegt over een aftrek voor wie in opvangplaatsen voorziet.

Zouden de burgemeesters daar snel duidelijkheid over kunnen krijgen? Die leeflonen worden namelijk nu al aangevraagd en uitbetaald. Wie in collectieve opvang voorziet, ontvangt momenteel het volledige equivalent van een leefloon. Kunnen wij instructies krijgen? Meer vraag ik niet.

01.30 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Stelt u dan voor dat we hiermee naar de commissie voor Sociale Zaken gaan?

01.31 Theo Francken (N-VA): Ja, zeker. Wij zullen morgen de minister daarover ondervragen. Zij heeft die instructie verstuurd.

Ik pik het echter niet dat ik hier word beticht van leugens en framing. Dit is een normaal debat dat momenteel in elk parlement in Europa wordt gevoerd. De vraag is hoe we die mensen op een correcte manier sociale bijstand kunnen verlenen. Dat is een perfect legitiem democratisch debat. Ik hoef dan ook de reacties van de Groenfractie niet te pikken dat ik stigmatiseer, aan framing doe of leugens vertel. Dat hoef ik niet te pikken, want dat is niet juist, mevrouw Platteau.

01.32 Ben Segers (Vooruit): Mijnheer de voorzitter, ik ga terug naar cijfers en feiten, want daarop is een goed beleid gebaseerd.

Ik heb daarom veel cijfergegevens opgevraagd, mijnheer de staatssecretaris, en u hebt natuurlijk niet alle, maar toch een aantal cijfers gegeven. Ik heb er begrip voor dat dit niet gemakkelijk is in antwoord op een mondelinge vraag in een commissievergadering. Tegelijkertijd, als ik mijn vraag als een schriftelijke vraag indien, dan zijn de gegevens over een maand alweer gedateerd. Van het commissariaat-generaal krijgen we maandelijks een goed overzicht met alle mogelijke statistieken. Gelet op het belang van de oorlog in Oekraïne en de gevolgen in België, denk ik dat een dergelijke monitoring ook nodig is voor iedereen aan wie tijdelijke bescherming wordt toegekend. Daarom wil ik u vragen om die gegevens ook telkens automatisch ter beschikking te stellen, via de website van het CGVS, via Fedasil of hoe dan ook. Dat zal alle mogelijke beleidsmakers ten goede komen.

Ik wil ook nog even ingaan op de screening. Ik heb goed genoteerd dat u zei dat een screening gebeurt door de DVZ, de veiligheidsdienst ADIV en de federale politie. Dat is goed nieuws.

Tegelijkertijd hebt u gezegd dat de minister, waarbij ik veronderstel dat u de minister van Binnenlandse Zaken bedoelt, een instructie aan het uitwerken is voor de steden en gemeenten. Ik vind wel dat het hoog tijd is dat die instructie er komt. Vorige week heb ik de minister daarover al bevraagd en eerlijk gezegd hoopte ik dat zij toen al kon aankondigen dat ze ermee bezig was en dat die instructie er direct zal zijn. In plaats daarvan is er pas twee dagen daarna een instructie gestuurd. Daarin stond alleen dat steden en gemeenten moeten overgaan tot een screening, zonder enige verduidelijking.

Het wekt dan ook geen verbazing dat daaronder heel veel verschillende zaken begrepen worden. De ene meent dat het strafblad gecheckt moet worden, een ander denkt dat een woonstbetreding bedoeld wordt. Het is heel logisch dat het COC vervolgens meldt dat er daarvoor geen wettelijke basis is.

Ik vond dat jammer, omdat enkele steden en gemeenten alvast op zoek zijn gegaan om dat op de best mogelijke manier te doen. In Gent werd bijvoorbeeld een administratiefrechtelijke aanpak toegepast, met onder meer een gesprek over de levensomstandigheden en eventueel een plaatsbezoek, aangevuld met een controle van het strafblad. Mijn aanvoelen en analyse is dat er daartoe geen wijziging aan de wettelijke grondslag nodig is, maar duidelijkheid daarover op zeer korte termijn is echt welkom. Als u die analyse maakt, samen met minister Verlinden, en als de werkwijze in Gent een goede praktijk blijkt te zijn, een good practice, dan vraag ik om dat goed in de instructie te gieten, zodat in andere steden en gemeenten ongeveer hetzelfde kan worden gedaan, in het belang van iedereen, ook van de gastgezinnen trouwens.

Ik wil er dus toe oproepen dat de controles gelijkvormig over het grondgebied kunnen verlopen. Dat zal u ook veel meer geruststelling bieden inzake bijvoorbeeld het leefloon. We hebben ook uitvoerig gesproken over de matching via de 'PlekVrij'-gastgezinnen. Het gaat echter ook over de registratie van de feitelijke situatie en over de registratie van personen. U sprak over familie en vrienden, maar eerlijkheidshalve moeten we toegeven dat we dat niet weten. We moeten er dus wel voor zorgen dat de controle heel grondig gebeurt. Daartoe is er echt uniformiteit nodig.

Er zijn ook veel vragen gesteld over de niet-begeleide minderjarigen, waarvoor u inderdaad slechts deels bevoegd bent. In uw plaats zal ik dan ook gedeeltelijk antwoorden, omdat ik de vraag zonet ook gesteld heb aan de minister van Justitie. Ik kan u meedelen dat er ondertussen al 63 signalementen zijn van niet-begeleide minderjarigen uit Oekraïne en dat zij allen werden begeleid en opgevangen bij een familielid. De Dienst Voogdij is bezig met de aanstelling van een voogd, wat al in acht situaties gebeurd is.

Ik heb ook al de suggestie gedaan om mee te surfen op het enthousiasme rond de campagne 'PlekVrij'. Er is een grote golf van solidariteit, zoals overigens ook in 2015. Op dezelfde manier zouden veel extra voogden aangetrokken kunnen worden. Er moet dus heel gericht gekeken worden binnen de Oekraïense gemeenschap of dat mogelijk is.

01.33 Tim Vandenput (Open Vld): Ik kom nog op twee zaken terug.

Ten eerste, als de situatie nog lang aanhoudt, moet er een Europees spreidingsplan komen.

Ten tweede, ik ben blij dat u voor de discussie over leefloon doorverwijst naar de bevoegde minister, maar ik ben ook blij dat u hier uw mening geeft. U zegt eigenlijk hetzelfde als ik gisteren. Gratis huisvesting én een leefloon geven, is niet logisch en dat kan dus niet. Ik zal de vraag zeker aan mevrouw Lalieux stellen.

Een belangrijk woord is 'equivalent'. Dat betekent 'gelijkwaardig', en dat is voor ons gratis huisvesting met zakgeld, naar het voorbeeld van LOI-steun. Dat is dus niet hetzelfde als een volledig leefloon uitbetalen. Tot zover het standpunt van onze partij.

01.34 Greet Daems (PVDA-PTB): In *De Standaard* staat vandaag een interview met een medewerker van Artsen zonder Grenzen. Die organisatie worstelt met de dubbele standaard in de omgang met de vluchtelingen in Europa. Dat leeft onder de bevolking, maar ook bij de medewerkers van Fedasil. Ze vinden het wel fantastisch dat steden en gemeenten nu in gang schieten, maar ook bij hen smaakt het wrang dat voor de Oekraïners alles uit de kast wordt gehaald, terwijl voor het reguliere publiek nauwelijks iets extra's mogelijk is.

Deze crisis toont aan wat er allemaal mogelijk wordt met een goede portie politieke wil. Vandaag wordt alles gedaan om de Oekraïense vluchtelingen menswaardig op te vangen. Laat ons die politieke wil doortrekken naar het gewone opvangsysteem voor asielzoekers, zodat er ook daar drastische maatregelen genomen kunnen worden. Dus geen twee maten en twee gewichten.

Ik stel echter wel vast dat er twee maten en twee gewichten worden gehanteerd bij de behandeling van derdelanders met een langdurige verblijfsvergunning voor Oekraïne. Ik zie geen enkel voordeel om hen uit te sluiten van dat tijdelijke beschermingsstatuut.

U haalde het voorbeeld aan van een student uit de Verenigde Staten, maar wat als het om pakweg Congolese studenten gaat? Terugkeren naar Congo zou een grote stap achteruit betekenen voor hun studies. Waarom kunnen ze hier hun studies niet voortzetten? Ook zij zijn toch evengoed slachtoffers van deze oorlog? Duitsland en Nederland tonen aan dat het kan, waarom kan het dan niet in België?

Op kritieke momenten mag geen enkele persoon of groep worden gediscrimineerd, aldus de heer Grandi, Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen bij de Verenigde Naties. Ik sta daar volledig achter en ik hoop u ook.

Wat de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen betreft, blijven de structurele tekorten qua voogden en middelen bij de Dienst Voogdij een feit. Donderdag zal deze dienst staken. De werkdruk is onhoudbaar geworden. Ik blijf u dan ook aanraden om de minister van Justitie aan te spreken en te ijveren voor een degelijke omkadering van deze jongeren, waarbij de medewerkers niet de dupe worden van de besparingen.

01.35 Vanessa Matz (Les Engagés): Monsieur le secrétaire d'État, je n'ai pas eu de réponse à la question de savoir pourquoi on ne faisait pas une exception sur le statut de protection temporaire, dès lors que des personnes sont arrivées avant la décision de ce statut. Pourquoi ces personnes qui ont quitté le territoire un peu plus tôt, sentant que le conflit était latent, n'ont-elles pas le statut de protection temporaire? J'ai rencontré des gens qui sont arrivés le 18 février 2022, avant le début du conflit, et qui sont dès lors soumis à un régime de demande d'asile. C'est complètement paradoxal, puisqu'ils sont évidemment dans les mêmes conditions que leurs compatriotes arrivés après la date butoir fixée par l'Europe. On savait déjà bien que les menaces étaient très prenantes. Ne faudrait-il dès lors pas remonter à tout le moins au 1er février 2022 pour inclure l'ensemble des familles?

01.36 Sammy Mahdi, secrétaire d'État: C'est ce qui se passe dans les faits.

01.37 Vanessa Matz (Les Engagés): Il a été dit à la famille que j'ai rencontrée tout à l'heure de suivre la procédure classique d'asile. Je leur ferai donc savoir ce qu'il en est.

Je regrette, comme d'autres l'ont fait avant moi, que les solutions de décentralisation ont l'air d'être abandonnées. Vous avez l'air de dire que c'est compliqué techniquement. Je l'entends mais ce serait un vrai soulagement pour le Heyssel. Aujourd'hui, il faisait sec mais, demain, on annonce relativement doux avec de la pluie. Imaginez-vous passer sept à huit heures sous la pluie demain en journée sans pouvoir s'asseoir? Ce n'est pas acceptable. Il faut vraiment mettre les bouchées doubles pour essayer de trouver une solution de décentralisation, peut-être pas dans les communes mais il faudrait à tout le moins qu'il y ait quelques postes, comme cela a été fait pour les centres de vaccination. Je vous invite vraiment à mettre toutes vos forces dans cette bagarre-là car cet accueil est primordial. Les gens sont épuisés d'attendre et je les comprends, tenant compte en outre du trajet qu'ils ont déjà accompli.

Moties **Motions**

De **voorzitter**: Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Dries Van Langenhove en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellatie van de heer Dries Van Langenhove
en het antwoord van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie, belast met de Nationale Loterij, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing,
- gelet op de aan de gang zijnde vluchtelingenstroom uit Oekraïne;
- gelet op het feit dat de opvangcentra van Fedasil overvol zitten - al te dikwijls met personen die helemaal geen recht op asiel blijken te hebben;
- gelet op het feit dat het, gezien de immense instroom vanuit Oekraïne, meer dan ooit nodig is dat elke opvangplaats beschikbaar is voor échte vluchtelingen;
- gelet op het feit dat niet-Oekraïners de gelegenheid zullen aangrijpen om in het kielzog van de Oekraïense vluchtelingenstroom naar Europa te komen;
- gelet op het feit dat - los van de instroom van echte vluchtelingen uit Oekraïne - de illegale instroom vanuit niet-Europese landen opnieuw piekt;
vraagt de regering
- de toekenning van het nieuwe Europese beschermingsstatuut strikt te beperken tot diegenen voor wie het bedoeld is, met name Oekraïense staatsburgers;
- misbruik en fraude kordaat aan te pakken;
- maatregelen te nemen om onderdanen uit derde landen naar hun landen van herkomst te repatriëren;
- initiatieven te ontwikkelen die erop gericht zijn dat de opvang - met onze financiële en logistieke ondersteuning - bij voorkeur in de buurlanden van Oekraïne gebeurt;
- bijkomende maatregelen te nemen teneinde versneld werk te maken van de afhandeling van eerder ingediende asielaanvragen;
- ingrijpende maatregelen te nemen om de instroom van niet-Europese asielzoekers - van wie een groot deel geen recht op asiel blijkt te hebben - op een duurzame wijze te verkleinen en hun uitstroom te vergroten:
. de regels inzake gezinshereniging voor asielzoekers aan te scherpen en het bestaande Europese kader ter zake maximaal in te vullen;
. de gezinshereniging voor subsidiair beschermden op te schorten en nadien te beperken tot een strikt quotum;
. de hervestiging op te schorten, minstens zolang de asielcrisis aansleept;
. onmiddellijk via alle mogelijke kanalen - waaronder niet in het minst de sociale media - ontradingscampagnes op te starten in de top 10 van de herkomstlanden van asielzoekers;
. eindelijk en versneld werk te maken van de uitbreiding van de capaciteit in de gesloten terugkeercentra;
. over te gaan tot visumsancties tegen derde landen die manifest weigeren mee te werken in het tegengaan van illegale migratie en het terugnemen van hun uitgewezen onderdanen;
. het verlenen van ontwikkelingshulp te koppelen aan de bereidheid van staten om illegale en criminele onderdanen terug te nemen;
. op Europees niveau te pleiten voor economische sancties tegen voornoemde landen;
. op Europees niveau bondgenootschappen te zoeken met landen die een strikt migratiebeleid voorstaan en een voorttrekkersrol te spelen in het aanscherpen van het beleid ter zake;
- op Europees niveau te pleiten voor een duurzame oplossing van de problematiek van de illegale immigratie en te starten met de ontwikkeling van een verbeterde, Europese variant van de Australische aanpak van de illegale immigratie."

Une motion de recommandation a été déposée par M. Dries Van Langenhove et est libellée comme suit:

"La Chambre,
ayant entendu l'interpellation de M. Dries Van Langenhove
et la réponse du secrétaire d'État à l'Asile et à la Migration, chargé de la Loterie nationale, adjoint à la ministre de l'Intérieur, des Réformes institutionnelles et du Renouveau démocratique,
- eu égard à l'afflux actuel de réfugiés en provenance d'Ukraine;
- considérant que les centres d'accueil de Fedasil sont surpeuplés, souvent par le fait de personnes dont il s'avère qu'elles n'ont aucun droit à l'asile;
- considérant qu'étant donné l'afflux massif de réfugiés d'Ukraine, il est plus que jamais nécessaire que

chaque place d'accueil soit disponible pour de véritables réfugiés;

- considérant que des non-Ukrainiens vont profiter de l'occasion pour venir en Europe dans le sillage du flux de réfugiés ukrainiens;

- considérant qu'indépendamment de l'afflux de véritables réfugiés en provenance d'Ukraine, l'afflux illégal de réfugiés en provenance de pays non européens atteint à nouveau des sommets;

demande au gouvernement

- de limiter strictement l'octroi du nouveau statut de protection européen aux personnes à qui ce statut est destiné, à savoir les ressortissants ukrainiens;

- de traiter comme il se doit les cas d'abus et de fraude;

- de prendre des mesures pour rapatrier les ressortissants de pays tiers vers leur pays d'origine;

- de mettre en place des initiatives visant à ce que l'accueil ait lieu de préférence dans les pays voisins de l'Ukraine, moyennant notre appui financier et logistique;

- de prendre des mesures supplémentaires afin de clôturer rapidement le traitement des demandes d'asile précédemment introduites;

- de prendre des mesures drastiques pour réduire durablement l'afflux de demandeurs d'asile non européens, dont la majorité s'avèrent ne pas avoir droit à l'asile, et pour faire en sorte que davantage d'entre eux quittent notre territoire:

- . de durcir les règles relatives au regroupement familial pour les demandeurs d'asile et de remplir au maximum le cadre européen existant prévu à cet effet;

- . de suspendre le regroupement familial pour les personnes bénéficiant de la protection subsidiaire et ensuite de le limiter à un quota strict;

- . de suspendre la réinstallation, au moins tant que la crise de l'asile perdure;

- . de lancer sans délai et par tous les canaux possibles, dont les médias sociaux ne sont pas des moindres, des campagnes de dissuasion dans les dix pays les plus importants au niveau de la provenance des demandeurs d'asile;

- . d'enfin s'atteler rapidement à l'extension de la capacité des centres de retour fermés;

- . de prendre des sanctions en matière d'octroi de visas à l'égard des pays tiers qui refusent manifestement de collaborer à la lutte contre la migration illégale et à la réintégration de leurs ressortissants déboutés;

- . de conditionner l'octroi de l'aide au développement à la volonté des États de reprendre leurs ressortissants illégaux ou criminels;

- . à l'échelon européen, de plaider pour des sanctions économiques à l'encontre de ces pays;

- . à l'échelon européen, de rechercher des alliances avec des pays qui défendent une politique migratoire stricte et de jouer un rôle de pionnier dans le renforcement de la politique en la matière;

- à l'échelon européen, de plaider pour une solution durable à la problématique de l'immigration illégale et d'entamer le développement d'une variante européenne améliorée de l'approche australienne de l'immigration illégale."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Jan Briers.

Une motion pure et simple a été déposée par M. Jan Briers.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

De vragen nrs. 55025346C, 55025347C, 55025353C en 55025357C van de heer Moutquin worden omgezet in schriftelijke vragen. De samengevoegde vragen nrs. 55025348C van de heer Moutquin en 55026070 van mevrouw Gilson worden uitgesteld op verzoek van mevrouw Gilson. Vraag nr. 55025382C van mevrouw Liekens wordt uitgesteld. Ook mevrouw Van Hoof vroeg haar vraag nr. 55025687C uit te stellen. Vraag nr. 55025463C van de heer Loones, die hier niet is, vervalt, aangezien er geen verzoek tot uitstel is.

02 Samengevoegde vragen van

- **Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het onderhoud van de staatssecretaris met de Franse ambassadeur over het migratiepact" (55025569C)**

- **Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het onderhoud van de staatssecretaris met de Griekse ambassadeur over de secundaire migratie" (55025571C)**

02 Questions jointes de

- **Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'entretien du secrétaire d'État avec l'ambassadeur de France sur le pacte migratoire" (55025569C)**

- **Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'entrevue entre le secrétaire d'État et l'ambassadeur de Grèce sur la migration secondaire" (55025571C)**

02.01 Dries Van Langenhove (VB): Er zijn uiteraard nog andere problemen dan de Oekraïense crisis. Mijnheer de staatssecretaris, onlangs berichtte u op Twitter over een onderhoud met de Franse en ook met de Griekse ambassadeur met betrekking tot enerzijds de vorderingen van het migratiepact en anderzijds de secundaire migratiestromen. Dat zijn erg belangrijke onderwerpen. Wat zijn de conclusies van die gesprekken? Hebt u nog dergelijke bijeenkomsten gepland?

Ik kan mij indenken dat er momenteel misschien een aantal urgentere zaken zijn, maar het is toch belangrijk dat er ook op die domeinen vorderingen worden gemaakt.

02.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Ik heb zeer regelmatig diplomatische gesprekken met ambassadeurs en ministers.

De Franse ambassadeur werd pas aangesteld eind 2021 en is dus nieuw in ons land. Het betrof dus een eerste kennismakingsgesprek. Met de vorige Franse ambassadrice kon ik vaak goede politieke gesprekken voeren, en het is dus belangrijk om die goede verstandhouding voort te zetten. We hadden het over een reeks bilaterale en Europese dossiers, waaronder de Dublintransfers tussen Frankrijk en België, waarbij covid soms een obstakel kan zijn. We moeten de Dublintransfers vergemakkelijken en zorgen voor de effectieve uitvoering ervan. Voorts hadden we het over de strijd tegen de transmigratie, die niet alleen bij ons een groot probleem is, maar zeker ook in Frankrijk. Frontex is aanwezig op de Frans-Belgische kust, op vraag van Frankrijk én België. Het mandaat van Frontex werd trouwens nog niet zo lang geleden verlengd. Ook wat dat betreft, zitten we op dezelfde lijn. Wat Frontex betreft, moeten we erop toezien dat het orgaan kan blijven opereren. Uiteraard hadden we het ook over het Franse voorzitterschap van de Europese Raad, inzonderheid over het Europees asiel- en migratiepact en de manier waarop men in het dossier, dat al zeven jaar aansleept, vorderingen zal kunnen boeken. In dat verband hebben we van gedachten gewisseld over wat de beste strategie is om landen te overtuigen van het nut en hoe we stap voor stap te werk moeten gaan.

Met de Griekse ambassadeur had ik het over de vorderingen op Europees niveau en over de asieldruk die we in ons beider landen ervaren. Tegenover de klacht van frontliniestaten dat ze meer verantwoordelijkheid moeten dragen, werpen wij vaak op dat we wel door secundaire migratie worden geïmpacteerd en vragen we hun het nodige te doen voor een goede screening. De discussie met die ambassadeur beoogde vooral wederzijds begrip te voeden voor elkaars situatie. Ik heb veel begrip voor het feit dat Griekenland vaak onder druk staat. Ik denk dat mijn Griekse collega en de Griekse ambassadeur ook wel begrijpen dat wij in België onder druk staan. Proportioneel gezien vangen wij veel mensen op. Wij zijn partners in het te voeren migratiebeleid. We hadden het over secundaire migratie, *fair share* en Dublintransfers. Dat zijn voor ons belangrijke thema's.

Ik heb ook geregeld diplomatieke contacten met andere ambassadeurs. Sinds begin dit jaar had ik bilaterale vergaderingen met mijn Spaanse, Hongaarse, Nederlandse, Bulgaarse, Georgische, Deense en Cypriotische collega-ministers. Ik heb afgelopen maandag ook het volledige ambassadeurskorps van de Europese Unie toegesproken. Ik had ook gesprekken met de Oostenrijkse en Tsjechische ambassadeurs, alsook met de Slovaakse consul. Daarnaast zie ik mijn collega's regelmatig op internationale conferenties en Europese vergaderingen. In de nabije toekomst heb ik nog een gesprek gepland met de Duitse ambassadeur. Ik ontvang een bericht dat de volgende bijeenkomst van de Raad op 28 maart plaatsvindt. We kunnen er dus binnenkort voort over praten.

02.03 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, is er ook gesproken over een eventuele uitbreiding van het Benelux-akkoord rond de Dublintransfers naar Frankrijk?

02.04 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Die vraag is gesteld, zonder definitief antwoord. Het is een nieuwe ambassadeur. Ik leg hem uit wat we doen en hij gaat terug naar Parijs met de vraag.

02.05 Dries Van Langenhove (VB): Dan kan daar in de nabije toekomst voort over worden gepraat en hopelijk kunnen we dat akkoord dan ook uitbreiden.

U hebt heel wat onderwerpen besproken. Hopelijk kunnen we daar de volgende maanden de vruchten van plukken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 55025606C van mevrouw Safai vervalt. Vraag nr. 55025644C van de heer Troosters wordt uitgesteld. Vraag nr. 55025791C van de heer Van Langenhove werd toegevoegd aan het actuadebat.

03 Questions jointes de

- **Katrin Jadin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le centre d'accueil Spa-Sol Cress" (55025823C)**

- **Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le procès fait par la ville de Spa (question de suivi)" (55025931C)**

03 Samengevoegde vragen van

- **Katrin Jadin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het asielcentrum Sol Cress in Spa" (55025823C)**

- **Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De rechtszaak van de stad Spa (opvolgingsvraag)" (55025931C)**

03.01 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, zoals reeds besproken werd tijdens een aantal commissievergaderingen, onder andere die van 26 januari, werd de burgemeester van de stad Spa in november 2021 via een kortgedingprocedure in het gelijk gesteld. Er werd beslist dat Fedasil 48 uur tijd had om een nieuwe opvangplaats te vinden voor 200 asielzoekers. Voor elke dag dat hieraan geen gevolg werd gegeven, loopt een dwangsom van 10.000 euro. De beslissing is gebaseerd op de problemen inzake openbare veiligheid, brandveiligheid en sanitaire veiligheid in Sol Cress. Volgens de burgemeester zou er zelfs een poging tot moord geweest zijn onder de bewoners. Dat kunnen wij best geloven gezien de ernstige rellen gisteren in Poelkapelle.

Wij begrijpen dat u nog niet bent overgegaan tot betaling, omdat u in gesprek zou zijn met de burgemeester.

Wat is de exacte stand van zaken in het dossier? Werd er overgegaan tot betaling van dwangsommen? Hoeveel asielzoekers verblijven er vandaag in het opvangcentrum Sol Cress in Spa?

03.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Mijnheer de voorzitter, er was ook een vraag van mevrouw Jadin; een stuk van mijn antwoord zal bijgevolg in het Frans zijn.

La bourgmestre de Spa a retiré son arrêté de police du 26 octobre 2021. La limitation à 200 résidents n'est donc plus en vigueur depuis le 18 février 2022. La société privée Svasta est toujours opérateur du centre. L'arrêté de police du 1er octobre 2021, qui est en vigueur, est respecté.

Fedasil et Svasta sont en négociation pour la reprise du site par Fedasil.

Het was een vraag van de burgemeester dat Fedasil het centrum zou overnemen van Svasta, omdat Svasta zijn verplichtingen niet nakwam. Wij zijn volop bezig met de voorbereiding van de overname.

Les astreintes décidées par le tribunal de première instance ne courent plus aujourd'hui, compte tenu du fait que l'arrêté du 26 octobre 2021 a été retiré.

We hebben dus nog geen dwangsommen betaald; de teller loopt in elk geval niet meer, omdat de burgemeester heeft besloten om zijn klacht in te trekken voor de komende dagen, weken of maanden. Op 11 maart 2022 bedraagt de bezetting van het opvangcentrum van Sol Cress 398 personen.

03.03 Dries Van Langenhove (VB): Dank u wel voor de informatie. Ik begrijp dat ik mijn opvolgvraag op het juiste moment heb ingediend.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: De vragen nrs. 55025824C en 55025825C van mevrouw Jadin vervallen.

04 Vraag van Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De uitsluiting van materiële hulp door Fedasil" (55025928C)

04 Question de Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'exclusion du bénéfice de l'aide matérielle par Fedasil" (55025928C)

04.01 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, in februari van dit jaar is Fedasil minstens tweemaal, waarschijnlijk zelfs vaker, veroordeeld door de Nederlandstalige arbeidsrechtbank te Brussel. De feiten zijn in beide vonnissen gelijkaardig. Het eerste vonnis ging over een 18-jarige Afghaan die door Fedasil voor 14 dagen van het opvangnetwerk werd uitgesloten. Het tweede vonnis ging over een andere 18-jarige Afghaan die door Fedasil voor 21 dagen van het opvangnetwerk werd uitgesloten. In beide gevallen heeft de arbeidsrechtbank geoordeeld dat de beslissing van Fedasil niet in overeenstemming is met de opvangrichtlijn en met eerdere rechtspraak van het Hof van Justitie.

Ziet u alsnog mogelijkheden om, indien de feiten dit noodzaken, asielzoekers uit te sluiten van het opvangnetwerk van Fedasil? Zo ja, op welke wijze?

Verblijven beide personen op dit moment nog steeds in een opvangnetwerk van Fedasil?

Betreffen voornoemde uitspraken de enige veroordelingen in dezen voor 2022 of zijn er nog andere, eventueel ongepubliceerde, vonnissen?

04.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Mijnheer Van Langenhove, het is inderdaad mogelijk om een bewoner die een ernstige overtreding van het huishoudelijk reglement van het opvangcentrum begaat tijdelijk uit te sluiten van het opvangnetwerk. In deze mogelijkheid is voorzien in de opvangwet, die een omzetting is van de Europese opvangrichtlijn. De uitgesloten persoon kan een verzoek richten aan Fedasil wanneer het recht op een menswaardige levensstandaard niet kan worden verzekerd.

In de concrete gevallen die u noemt, werd er geen verzoek gericht aan Fedasil maar werd er naar de rechtbank gestapt. De rechter nam daarbij de feitelijke elementen in rekening, met name hun jonge leeftijd van 18 jaar en het feit dat zij reeds sinds hun zestiende in het opvangnetwerk van Fedasil verbleven. Daarom oordeelde de rechter dat het in deze concrete gevallen aannemelijk is dat betrokkenen niet beschikken over een sociaal netwerk om buiten de opvangstructuur in een menswaardig bestaan te kunnen voorzien, waardoor beide personen op dit moment ook in het opvangnetwerk verblijven. Er kan steeds een beoordeling in concreto plaatsvinden, intern door Fedasil of door een rechtbank. Dit neemt op zich echter de mogelijkheid niet weg om personen uit te sluiten van het opvangnetwerk, wanneer de feiten daartoe noodzaken.

Er is nog een derde beschikking waarbij Fedasil veroordeeld werd om een persoon die tijdelijk uitgesloten was van het opvangnetwerk, opnieuw op te vangen. Het gaat telkens om veroordelingen op eenzijdig verzoekschrift. Het komt de rechter toe zich uit te spreken en ik respecteer de scheiding der machten. Als dat de beslissing is die genomen wordt, dan neem ik daar akte van. Op het moment waarop mensen zich misdragen, moet ik echter kunnen handelen. Dan zijn er heel wat sanctiemaatregelen mogelijk, van heel lichte tot heel zware. Wanneer we iemand uitsluiten, dan is dat noodzakelijk. Ik neem akte van de beslissing van de rechter en we moeten ons daar uiteraard naar organiseren. Dat betekent niet dat we de komende weken, maanden of jaren niet opnieuw mensen kunnen uitsluiten wanneer ze zich misdragen. Dat is niet meer dan logisch.

04.03 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, u kan natuurlijk geen rechterlijke beslissing aanpassen, maar het is wel jammer dat de rechter op die manier een kordate aanpak dwarsboomt. Van iemand die klaarblijkelijk tussen zijn 16^e en 18^e levensjaar in een asielcentrum heeft gezeten, wordt verwacht dat hij de huisregels kent en respecteert. Als ze dat niet blijken te doen, moeten ze gewoon worden teruggestuurd, temeer daar er in Afghanistan op dit moment gewoon geen oorlog meer is. Het is daar wellicht niet aangenaam leven, maar de mensen moeten worden teruggestuurd. Ze hebben hier in België geen sociaal netwerk, maar in Afghanistan hebben ze dat waarschijnlijk wel. Laten we hen dan helpen om terug te keren naar hun land van herkomst, Afghanistan. Dan zetten ze hier de boel niet meer op stelten. In Poelkapelle waren er gisteren nog gigantische rellen tussen Afghanen en Palestijnen. Laten we ervoor zorgen dat die opvangcentra gebruikt worden voor vluchtelingen die niet zorgen voor rellen en geweld.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Vraag van Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De voorrangsregel ten nadele van Dublinasielzoekers" (55025930C)

05 Question de Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La règle de priorité préjudiciable aux demandeurs d'asile en procédure Dublin" (55025930C)

05.01 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de minister, wat betreft het recht op opvang kondigde u reeds meermaals de zogenaamde voorrangsregel ten nadele van de Dublinasielzoekers aan, omdat uw opvangnetwerk meer dan verzadigd is en omdat deze Dublinasielzoekers reeds in een andere lidstaat recht hebben op bed, bad en brood.

Maakt u nog steeds gebruik van deze voorrangsregel ten nadele van de Dublinasielzoekers? Zo ja, wordt deze maatregel vaak toegepast? Zo niet, waarom past u deze regel niet meer toe?

05.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Mijnheer Van Langenhove, aangezien er vandaag opnieuw een tekort aan plaatsen is in het netwerk van Fedasil wordt er inderdaad voorrang gegeven aan families, kwetsbaren en personen die voor het eerst asiel aanvragen op het Europese grondgebied.

Alleenstaande mannen die niet kwetsbaar zijn, die reeds elders in de EU asiel hebben aangevraagd en die in sommige gevallen zelfs internationale bescherming hebben gekregen, kunnen zich inschrijven op een wachtlijst. Fedasil nodigt hen dan uit zodra er een plaats beschikbaar is. Het gaat om ongeveer 11 % van de personen die zich aanbieden in het aanmeldcentrum.

De voorbije weken hebben we een aantal mensen van die wachtlijst effectief opvang verleend, maar men moet uiteraard rekening houden met de huidige context. Ik zeg helemaal niet dat die personen geen recht op opvang hebben, ik contesteer de Europese richtlijn op dat vlak niet. Juridisch gezien hebben zij recht op opvang, ook als ze in een Dublinprocedure zitten. Ik vind het alleen logisch dat, als er mensen op een opvangplaats moeten wachten, dit de mensen zijn die in een andere lidstaat al bed, bad en brood kregen. Vandaar dat men op dit moment met dit systeem moet werken.

05.03 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor uw antwoord.

Een op de tien of 11 % die onder die regelt valt, dat is zeker niet niets. Dan lijkt het mij toch zowel uw taak als die van de Europese bevoegde instanties om voor betere ontrading te zorgen op dat vlak. Op die manier kunnen die mensen goed op voorhand weten dat ze beter in de Europese lidstaat blijven waar ze reeds recht hebben op bed, bad en brood en waar ze reeds een asielprocedure hebben lopen. Zo komen ze ons systeem niet onder druk zetten en op die manier, zeker vandaag, de plaatsen innemen van de vele vluchtelingen die minstens meer recht hebben op asiel. Bij deze een oproep om in dit geval voor betere ontrading te zorgen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: De samengevoegde vragen nrs. 55025983C van de heer Rigot en 55026147C van mevrouw Daems werden reeds beantwoord in het actualiteitsdebat. Vraag nr. 55026074C van de heer De Smet vervalt.

06 Question de Greet Daems à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'enquête menée par l'Office européen de lutte antifraude sur Frontex" (55026145C)

06 Vraag van Greet Daems aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het onderzoek naar Frontex door het Europees Bureau voor fraudebestrijding" (55026145C)

06.01 Greet Daems (PVDA-PTB): Mijnheer de staatssecretaris, het langverwachte onderzoek van OLAF, het Europees Bureau voor Fraudebestrijding, over Frontex is klaar. Het rapport is nog niet publiek gemaakt, maar werd vorige week wel al besproken in de Frontex Management Board, waarin België is vertegenwoordigd.

Sommige media berichtten wel al over de vermoedelijke inhoud van het rapport, waarin men zou wijzen op het toedekken van pushbacks door leidinggevenden binnen Frontex. OLAF zou specifiek vragen om sancties tegen deze leidinggevenden. Dat zou de eerste officiële vaststelling zijn van dergelijke feiten bij Frontex. Het zou de vele beschuldigingen die eraan voorafgingen ook meer credibiliteit geven.

Had u inzage in het rapport van OLAF? Kunt u de berichtgeving bevestigen dat het gaat om bijzonder ernstige feiten, met name het toedekken van pushbacks door leidinggevenden in de organisatie? Kunt u het rapport of informatie daaruit delen met het Parlement?

Hebt u het rapport van OLAF vorige week tijdens uw onderhoud met de Frontex-directeur besproken? Is België bereid om sancties te treffen tegen de betrokken personen? Denkt u dat de betrokkenen actief kunnen blijven binnen Frontex?

06.02 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: België is in de Frontex Management Board door de federale politie vertegenwoordigd, die uiteraard ressorteert onder de bevoegdheid van mevrouw Verlinden.

Het OLAF-rapport is een vertrouwelijk rapport, dat door onze diensten nog niet kon worden ingekeken. Ik begrijp wel dat de vertegenwoordiger van België dat binnenkort wel zal kunnen doen. Over de inhoud kan ik dus nog niets zeggen.

Tijdens mijn onderhoud met de Frontex-directeur, de heer Leggeri, heb ik een ruim aantal onderwerpen aangehaald, waaronder de Frans-Belgische Frontex-missie, de inzet van Frontex aan de grenzen met Oekraïne en de problematiek van pushbacks.

Het rapport kwam niet ter sprake omwille van de reden die ik zonet heb meegedeeld.

De eventuele gevolgen die aan het rapport moeten worden gekoppeld, moeten uiteraard worden besproken in het licht van de Management Board en in het licht van wat er effectief in het rapport staat. Daarover kan ik voorlopig nog niets zeggen. Hopelijk krijgen we hierover snel duidelijkheid.

06.03 **Greet Daems** (PVDA-PTB): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor het antwoord. Dan zal ik binnenkort een nieuwe vraag stellen.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

07 **Question de Greet Daems à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La situation migratoire actuelle et la pénurie constante de places d'accueil chez Fedasil" (55026146C)**

07 **Vraag van Greet Daems aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De actuele vluchtelingensituatie en de aanhoudende tekorten bij Fedasil" (55026146C)**

07.01 **Greet Daems** (PVDA-PTB): Mijnheer de staatssecretaris, de werknemers van Fedasil krijgen het nu zwaar te verduren. De structurele problemen en het opvangtekort blijven aanhouden. Daar komen nu nog de vluchtelingen uit Oekraïne bij. Die medewerkers proberen vluchtelingen zo goed mogelijk op te vangen en te begeleiden, en dat in heel moeilijke omstandigheden. Er zijn de wachtrijen en de weigeringen aan het Klein Kasteeltje, de overvolle centra, een gebrek aan tijd voor de bewoners... Bovendien zijn er te weinig medewerkers om al dat werk rond te krijgen.

De vraag is hoelang zij het zullen trekken voordat ze uitvallen, zeker nu er extra operationele problemen zijn. De werknemers moeten worden gesteund, zodat ze kwalitatief werk kunnen afleveren in goede omstandigheden.

U kondigde eerder al aanwervingen aan voor de DVZ en voor het CGVS. In het budget voor de loonkosten van Fedasil was er daarentegen een lichte daling te merken, maar vandaag werd ik aangenaam verrast toen ik in *De Tijd* las dat u blijft werken aan meer asielopvang en personeel. Het zou gaan om 220 nieuwe medewerkers voor Fedasil. Dat is een stap in de goede richting.

Kunt u specifiek ingaan op die 220 nieuwe medewerkers? Voor welke functies zoekt u personeel? Hoeveel nieuwe aanwervingen zijn er structureel? Wat doet u verder om de werkomstandigheden van de Fedasil-

medewerkers te verbeteren?

07.02 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Het klopt dat de medewerkers van Fedasil de voorbije maanden het beste van zichzelf hebben moeten geven. Vandaag wordt dit opnieuw van hen gevraagd.

Ik ben het dus volledig met u eens dat zij vooral gesteund moeten worden om hun werk kwalitatief te kunnen doen, in de juiste omstandigheden. We hebben het hier al gehad over de juiste contracten, de juiste omgang met het personeel enzovoort.

Het grootste probleem vandaag is de krapte op de arbeidsmarkt. Hierdoor moeten medewerkers vaak bijspringen in recent opgestarte opvangcentra, waar het volledige personeelskader nog niet kon ingevuld worden. Momenteel staan er meer dan honderd vacatures open bij Fedasil, zowel voor de centrale diensten als voor de verschillende opvangcentra. Om die vacatures zo snel mogelijk te kunnen invullen, is er een centrale webpagina gemaakt: www.werkenbijasielenmigratie.be. Daar werden ook de vacatures van Fedasil opgenomen. Hier is een campagne aan gekoppeld om die vacatures in de kijker te zetten.

Naast het rekruteren van nieuwe collega's is ook een correct kader belangrijk. Samen met het directiecomité van Fedasil bekijk ik daarom welke omkaderende maatregelen mogelijk zijn om medewerkers zowel stabiliteit als zekerheid te geven.

07.03 **Greet Daems** (PVDA-PTB): De bezorgdheden van de Fedasil-werknemers zijn niet nieuw. Die 220 aanwervingen zijn een stap in de goede richting. We zullen dit op de voet opvolgen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 17.49 uur.

La réunion publique de commission est levée à 17 h 49.